

OBEC ZAVAR

Program Hospodárskeho a Sociálneho
Rozvoja Obce Zavar na Obdobie
2007 - 2013

ÚVOD

1. Z HISTÓRIE OBCE

1.1 PRVÁ ZMIENKA O OBCI

- 1.1.1 Názov obce
- 1.1.2 Symboly obce
- 1.1.3 Vlastníci obce
- 1.1.4 Najvýznamnejšie historicko – kultúrne pamiatky

1.2 NOVODOBÉ MEDZNIKY VO VÝVOJI OBCE

- 1.2.1 Priemyselný park v Zavare
- 1.2.2 Sídliisko Poronda

2. ANALÝZA SÚČASNEJ SITUÁCIE

2.1 ANALÝZA PRÍRODNÝCH DANOSTÍ

- 2.1.1 Klimatické pomery
- 2.1.2 Prírodné podmienky
- 2.1.3 Vodné toky a plochy
- 2.1.4 Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb

2.2 ANALÝZA ĽUDSKÝCH ZDROJOV

- 2.2.1 História
- 2.2.2 Demografická situácia

2.3 ANALÝZA EKONOMIKY

- 2.3.1 Analýza podnikateľských subjektov
  - 2.3.1.1 Poľnohospodárstvo
  - 2.3.1.2 Podnikateľské subjekty
- 2.3.2 Zamestnanosť

2.4 ANALÝZA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

- 2.4.1 Technická infraštruktúra
- 2.4.2 Sociálna a zdravotná infraštruktúra
- 2.4.3 Bývanie

2.5 ANALÝZA VZDELANIA A KULTÚRY

- 2.5.1 Školstvo
- 2.5.2 Kultúrne zariadenia, spolkový a kultúrny život v obci

2.6 ANALÝZA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

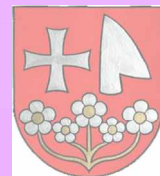
- 2.6.1 Voda
- 2.6.2 Odpady
- 2.6.3 Ovzdušie

3. ANALÝZA REALIZOVANÝCH OPATRENÍ

4. SÍDELNÁ A REGIONÁLNA SITUÁCIA

4.1 SÚČASNÝ STAV SÍD. A REG. SITUÁCIE

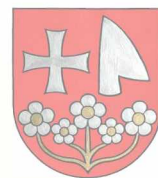
4.2 OSÍDLENIE

- 4.2.1 Vidiecke osídlenie
- 4.3 TEORETICKÝ PRÍSTUP K POLARIZÁCIÍ
- 4.4 METODICKÝ PRÍSTUP K POLARIZÁCIÍ
- 5. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE
  - 5.1 HOSPODÁRSKY ROZVOJ
    - 5.1.1 Opatrenie č.1: Podnikanie
    - 5.1.2 Opatrenie č. 2: Doprava
    - 5.1.3 Opatrenie č. 3: Technická infraštruktúra
  - 5.2. SOCIÁLNY ROZVOJ
    - 5.2.1 Opatrenie č.4: Ľudské zdroje
    - 5.2.2 Opatrenie č. 5: Kultúra a šport
    - 5.2.3 Opatrenie č. 6: Životné prostredie
- 6. NÁVRH AKTIVÍT K JEDNOTLIVÝM OPATRENIAM
  - 6.1 PRIORITA 1 – HOSPODÁRSKY ROZVOJ
    - 6.1.1 Podnikanie
    - 6.1.2 Doprava
    - 6.1.3 Technická infraštruktúra
  - 6.2 PRIORITA 2 – SOCIÁLNY ROZVOJ
    - 6.2.1 Ľudské zdroje
    - 6.2.2 Šport a kultúra
    - 6.2.3 Životné prostredie
- 7. INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN
  - 7.1 PRIORITA 1 – HOSPODÁRSKY ROZVOJ
    - 7.1.1 Podnikanie (akčné plány)
    - 7.1.2 Doprava (akčné plány)
    - 7.1.3 Technická infraštruktúra (akčné plány)
  - 7.2 PRIORITA 2 – SOCIÁLNY ROZVOJ
    - 7.2.1 Ľudské zdroje (akčné plány)
    - 7.2.2 Šport a kultúra (akčné plány)
    - 7.2.3 Životné prostredie (akčné plány)
- 8. ZÁVER
  - 8.1 FINAČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR
  - 8.2 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE PHSR
  - 8.3 MONITOROVANIE PHSR

Prílohy:

- Strom problémov
- Strom cieľov
- Zoznam tabuliek, grafov a skratiek

ÚVOD

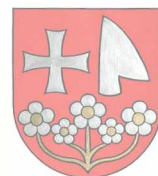
Program hospodársko - sociálneho rozvoja obce Zavar je strednodobý programový dokument, ktorým si naša obec stanovuje priority v rámci rozvojových aktivít pričom zohľadňuje súčasný východiskový stav. Programovým dokumentom si odpovedáme na otázku smerovania rozvoja obce v riadnom programovom období Európskej únie, ktorej sme členom, v rozmedzí rokov 2007-2013 s priebežnými možnými aktualizáciami podľa nevyhnutnosti a potreby vývoja celej spoločnosti v danom období. Programový dokument obce Zavar, je dokumentom, ktorý vytvárame na úrovni lokálnej samosprávy čím dávame tušiť, že bude nutné, aby jeho filozofia zapadala do kontextu ďalších strategických dokumentov spolu s ktorými vytvára jednotný pohľad a rieši problematiku rozvoja komplexne a chronologicky. Pre zachovanie tejto filozofie teda je nutné pri spracovávaní tohto dokumentu rešpektovať nasledovné :

- * Námety od občanov obce
- * Námety od predstaviteľov obce
- * Všeobecne dostupné informácie z verejných organizácií a inštitúcií
- * Podkladové materiály doteraz obcou spracované a vydané
- * Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja pre roky 2004-2013
- * Národný strategický referenčný rámec pre roky 2007 – 2013

Finančné zabezpečenie

Na finančné zabezpečenie realizácie aktivít navrhnutých v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce bude obec Zavar využívať nasledovné finančné zdroje:

- prostriedky vlastného rozpočtu obce Zavar,
- prostriedky štátneho rozpočtu,
- prostriedky štátnych fondov,
- prostriedky rozpočtu Trnavského samosprávneho kraja,

- prostriedky fyzických osôb,
- prostriedky iných právnických osôb,
- úvery,
- príspevky medzinárodných organizácií
- prostriedky z fondov Európskej únie.

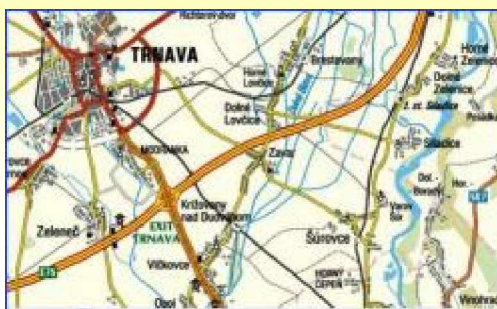
Vypracovaním Programu hospodársko-sociálneho rozvoja nielenže nastavíme pravidlá rozvoja pre samotnú obec, ale zároveň i plníme jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie, ktorým je princíp programovania. Na základe tohto princípu sa podpora zo zdrojov EÚ viaže na vypracovanie programových dokumentov. Konkrétne i Zákon č. 503/2001 a nasl. Z.z. o podpore regionálneho rozvoja definuje päť dokumentov regionálneho rozvoja, pričom na úrovni obce túto úlohu plní program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pre získanie finančnej podpory zo štrukturálnych fondov EÚ na realizáciu plánovaných aktivít obec Zavar preukáže súlad predkladaného projektu s národnou, regionálnou i miestnou stratégiou rozvoja.

1. Z HISTÓRIE OBCE

Obec Zavar leží 8 kilometrov juhovýchodne od Trnavy v nadmorskej výške 127 metrov nad morom na východnom okraji Trnavskej sprašovej tabule. Katastrálne hraničí s obcami Križovany nad Dudváhom, Šúrovce, Dolné Lovčice a s mestom Trnava.

Poloha obce

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zavar

V katastri obce Zavar leží rozlohou asi z dvoch tretín automobilový závod firmy PSA Peugeot Citroen a taktiež subdodávateľský priemyselný logistický park. Hoci v súčasnosti má obec 2002 obyvateľov, v najbližšej dobe predpokladá zdvojnásobiť svoj počet obyvateľov, a to i vďaka novým obyvateľom z iných častí Slovenska, ktorí tu nájdu svoje pracovné zaradenie. I v tejto súvislosti bola preto, v obci vybudovaná nová miestna časť, tzv. Poronda, ktorá poskytne domov väčšine z týchto nových obyvateľov.

1.1 PRVÁ PÍ SOMNÁ ZMIENKA O OBCE

Prvá písomná zmienka o obci Zavar pochádza z roku 1255 (de Zovvor). V listine palatína a bratislavského župana Rolandusa a nitrianskeho biskupa Vincenta sa píše o zemi Čandal a je v nej uvedené meno Dionýza de Zovvori. Bolo to v období vlády uhorského kráľa Bela IV., ktorý v roku 1238 udelil Trnave výsady slobodného kráľovského mesta.

1.1.1 NÁZOV OBCE

Názov Zavar bol pravdepodobne odvodený podľa mena prvého majiteľa osady (Dionýza de Zoovori) , ktorá sa v 13. storočí rozprestierala na území dnešnej obce. Po rôznych obmenách sa ustálil v podobe, ktorá pretrvala až do súčasnosti.

Chronologický prehľad zverejnených názvov:

1255–ZOVVOR

1256–ZOWAR

1268–SOWAR, ZAWAR

1292–ZOWAR

1325–ZOWAR

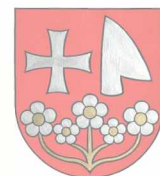
1332–SAWAR

1561–ZARWA

1590–ZAWAR

1786–ZAWOR, ZAWAR

1808–SAWAR, ZAWAR

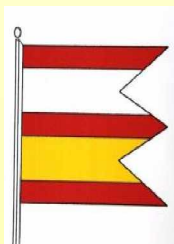
1.1.2 SYMBOLY OBCE

Symbody obce sa skladajú sa z vlajky, pečatidla, insígnií a erbu. Posvätenie symbolov obce Zavar v priebehu slávnostnej Svätej omše vykonal dňa 5. júla 2000 biskup Štefan Vrablec, ktorý symboliku obce zhodnotil slovami: "Erb Zavara Vám ukazuje cestu predkov:

„Modlite sa a pracujte - bude Vám rozkvitať!"

Erb obce znázorňuje v dolnej polovici červeného štítu striebornú zlatostredú, bezkališnú päťružu na zlatej stopke s väčšími nepárnyimi kvetmi, to všetko prevýšené strieborným gréckym konkávnym labovitým krížom a strieborným, ostrým doľava otočeným lemešom.

Vlajka obce pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách červenej, bielej, červenej, žltej a červenej. Ukončená je tromi cípmi resp. dvoma zástrihmi, ktoré siahajú do tretiny jej listu.

Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným erbom a kruhopolisom OBEC ZAVAR. Je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi. Od obecnej pečate sú odvodené okrúhle pečiatky obce.

1.1.3 VLASTNÍCI OBCE

V priebehu niekoľkých storočí mala obec viacerých vlastníkov napr.: Zoovariovci, rodina Majthényiová, grófka Esterháziová, Báčák, Hrabovszky, Šipeky, Majláth, Marek, Bohúň, Okoličányi, Cingel, Sulín.

Najväčší vplyv v histórii obce mala v 19. storočí grófska rodina Majláthovcov.

1.1.4 NAJVÝZNAMNEJŠIE HISTORICKO-KULTÚRNE PAMIATKY

NOVOGOTICKÝ CHRÁM NARODENIA PANNY MÁRIE

Novogotický kostol bol postavený v roku 1907 na mieste niekdajšieho románskeho kostola. Je zasvätený Narodeniu Panny Márie s vežou a štyrmi vežičkami tvorí dominantu Zavara. Na nej sa štíti 0,90 m vysoký kríž. Spolu s ním je veža vysoká 32,40 metra. Vo veži sú umiestnené tri zvony.

Jednolod'ový chrám má vnútorný priestor i priestor pod vežou 267,75 m². Chór s organom mal v čase výstavby veľkosť 26,00 m² a vnútorné oratórium 14,25 m². Celková zastavaná plocha tvorí 308 m². Vnútorná šírka chrámu je 9,00 m, dĺžka 35,00 m vrátane predsieni. Chrátová loď má svetlú výšku z vnútra 9,17 metra, pri oltári a v jeho okolí 8,42 metra. Zastavená plocha s pozemkom je veľká 407,54 m². Strop tvoria klenuté krížovo - rebrové štukové klenby. Fasády sú členené romanticky s novogotickými článkami. Za hlavným oltárom bol pôvodne neskoro romantický obraz „Kristus na Olivovej hore“ z druhej polovice 18. storočia od Jozefa Zanussiho pochádzajúceho zo Salzburgu - Rakúsko.

Plán kostola vyhotovil Ing. István Moller z Budapešti. Stavbyvedúcim bol Jozef Kubát - murársky majster z Trnavy.

Stavba bola postavená z tehál s použitím betónu a železobetónu najmä z dôvodu jej zlacnenia, ale i z dôvodu pevnosti a ohňovzdornosti. Loď kostola mala v pláne zakreslené dvojité steny so vzduchovými medzerami. Podlaha je zhotovená z brúseného terasu. Okná boli plánované biele. Súčasnú vitráže sú približne z roku 1955.

Obec Zavar financovala rekonštrukčné práce na elektrickej sieti, opravu okien výmalbu interiéru i vonkajšej fasády chrámu, ako i opravu strechy. Výmalbu chrámu zrealizoval tvorivý tím umeleckej spoločnosti Riverstone pod vedením umelca Petra Čambála, žijúceho v Zavare, ktorý vytvoril monumentálny figurálny cyklus fresiek Tajomstvá ruženca ako dar pre farnosť Zavar.

1.2 NOVODOBÉ MEDZNÍKY VO VÝVOJI OBCE

1.2.1 PRIEMYSELNÝ PARK V ZAVARE

Sedemnásteho júna 2003 bol za účasti vtedajšieho predsedu vlády SR, ministra hospodárstva SR, primátora mesta Trnava a starostu obce Zavar ako i poslancov mestského a obecného zastupiteľstva položený základný kameň automobilového koncernu Peugeot - Citroen v Katastri obce Zavar (2/3) a mesta Trnava (1/3).

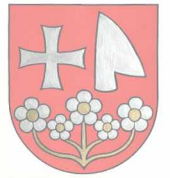
Tretí marec 2005 sa stal pre Zavar z hľadiska rozvoja ďalším významným dňom. Za účasti ministra hospodárstva SR, primátora mesta Trnava ako i starostu obce Zavar bol v tento deň položený v katastri obce Zavar, základný kameň Logistického parku.

1.2.2 SÍDLISKO PORONDA

Dňa 28.6.2005 došlo k položeniu základného kameňa na sídlisku Poronda v Zavare pre zamestnancov závodu PSA Peugeot – Citroen, čím bola zahájená výstavba 360 bytov.

Slávnostný akt polozenia základného kameňa vykonali spolu s predsedom predstavenstva BK Group, a.s. Khalilom Belmechrim, generálny riaditeľ Peugeot Citroen Alain Balderu, starosta obce Zavar Rudolf Baroš a komisár EÚ Van Der Linden.

2. ANALÝZA SÚČASNEJ SITUÁCIE

2.1 ANALÝZA PRÍRODNÝCH DANOSTÍ

Dedinka v údolí leží juhovýchodne od krajského mesta Trnava, od ktorého je vzdialená 8 kilometrov. Od hlavného mesta Bratislavy je vzdialená cca 58 km.

Naša dedinka v údolí patrí svojou rozlohou a počtom obyvateľov medzi väčšie obce Trnavského kraja a tiež Slovenskej republiky. Celková katastrálna výmera obce je 1395 ha a výmera sídelnej časti obce je 273 ha.

Obcou prechádzajú dve cesty 3. triedy: Trnava – Zavar – Šúrovce – Sereď a Križovany nad Dudváhom – Zavar – Brestovany – Bučany. Geograficky obec leží v nadmorskej výške 127 metrov nad morom na východnom okraji Trnavskej sprašovej tabule.

2.1.1 Klimatické pomery

Obec Zavar patrí do klimatickej oblasti miernych zemepisných širok, ročná amplitúda medzi najteplejším a najchladnejším mesiacom sa pohybuje od 20°C do 22°C. Tento rozsah zaraďuje obec do mierne kontinentálneho podnebia.

2.1.2 Prírodné podmienky

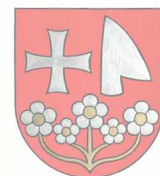
Katastrálna výmera obce Zavar – pôdne fondy:

poľnohospodársky pôdny fond	1083 ha
vodné plochy	12 ha
zastavané plochy	273 ha
ostatné plochy	27 ha

Celková výmera katastrálneho územia obce Zavar: 1395 ha

2.1.3 Vodné toky a plochy

Cez obec Zavar preteká neveliký potôčik Blava.

2.1.4 Potenciál obce v oblasti rozvoja výroby a služieb

Z hľadiska prírodných podmienok je v obci možný ďalší rozvoj osídlenia, rekreácie a infraštruktúry.

Najväčší územný potenciál pre rozvoj obytnej zástavby poskytuje zastavané územie Poronda, ktoré poskytuje v 41 bytových jednotkách celkovo 497 samostatných bytov a to nie len pre zamestnancov automobilky Peugeot - Citroën.

Pre drobné remeselné prevádzky a poskytovanie ďalších služieb sa môžu využiť po úprave neobývané staré domy resp. objekty pôvodne určené na iný zámer (napr. kultúrny dom...).

2.2 ANALÝZA ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.2.1 História

Pokiaľ hovoríme o silnom kapitále a to kapitále ľudskom, v súvislosti s obcou Zavar, musíme zájsť kus do histórie. Hoci prvé písomné zmienky pochádzajú z roku 1255, jestvujú záznamy ako napríklad v podobe nápisu na trenčianskej skale z roku 179 n.l., ktoré naznačujú pobyt rímskych légii pod vedením rímskeho cisára Marca Aurélia a to v 2. storočí n.l. Na začiatku osídľovania územia dedinky v údolí bola síce beztriedna – prvotnopospolná spoločnosť, ale bol to základ rodových kmeňov. A tak na našom území postupne zakotvovali Kelti, Dáci, Germáni, Huni, Avari, Mongoli i Tatári, ktorí sa striedavo s väčším, či menším úspechom snažili dobyť toto územie, ako priebežne zisťovali veľmi kvalitné na pôdu a vodné zdroje. Táto živná pôda dnešnej dedinky v údolí poskytovala možnosti na pestovanie pšenice, raže, prosa, maku, konope, či ľanu, cukrovej repy, ale i ovocia ako napríklad hrušiek, jabĺk či viniča. Taktiež bolo možné chovať ošípané, kone, hovädzí dobytok, kozy a hydinu. Naša dedinka v údolí si i napriek rôznym historickým vpádom, drancovaniu a krízam zachovala túto devízu v podobe úrodnosti a plodnosti a dodnes je to lákadlo pre investorov i obyvateľov, čoho dôkazom je najmä obdobie po roku 1965, kedy sa výrazne pokročilo v budovaní chodníkov, skrášľovaní obce, ale i zriadení autobusovej zastávky. Neskôr obec pokračovala vo výstavbe servisných služieb obyvateľom formou budovania materskej škôlky, výstavbou domu smútku, výstavbou Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zavar

kultúrneho domu, vybudovaním predajne potravín, plynofikáciou, vodovodom, zdravotným strediskom s lekárnou a tiež dobudovaním športového štadióna.

V období po nežnej revolúcii sa vo vybavenosti obce komplexnou občianskou infraštruktúrou, pokračovalo ďalej, vybudovaný bol rozvod káblovej televízie, novovybudovaná bola i základná škola a dobudovaný bol i kanalizačný zberač.

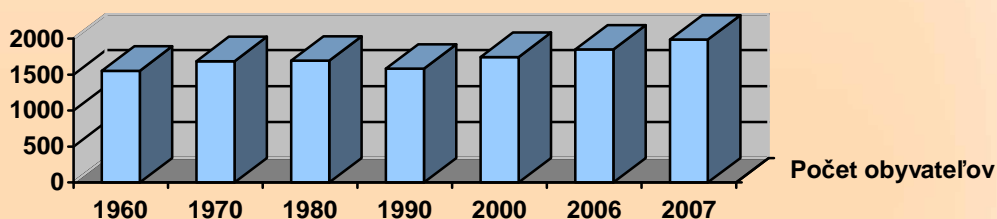
Neodmysliteľnou súčasťou histórie dedinky v údolí bol rok 2005, v ktorom sme si pripomenuli 750. výročie prvej zmienky o obci.

A tak sa pomaly dostávame až do súčasnosti, kde významným medzníkom bola vládou SR schválená výstavba automobilového závodu Peugeot- Citroën, ktorá významnou mierou zasiahla a zasahuje nielen do kvality života občanov obce Zavar, ale i celej Trnavskej oblasti a Slovenskej republiky ako celku.

2.2.2 Demografická situácia

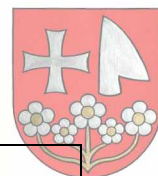
Vývoj počtu obyvateľstva v obci v rokoch 1960 – 2007

rok	Počet obyvateľov						
	1960	1970	1980	1990	2000	2006	2007
Počet obyvateľov	1553	1687	1694	1583	1745	1850	1987

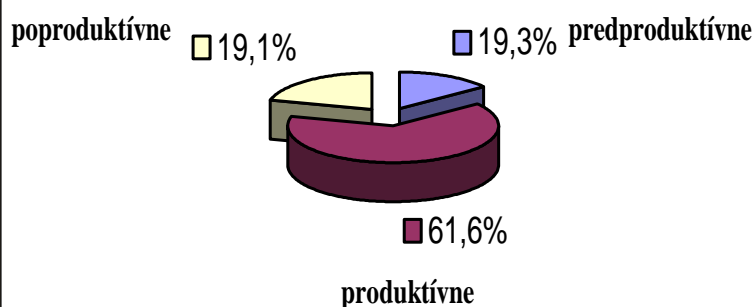
Zvyšovanie počtu obyvateľstva v novom storočí a novom tisícročí má jednoznačne za následok budovanie nového výrobného závodu Peugeot- Citroën, ktorý ponúka určité záruky v zmysle sociálnych istôt. Nový automobilový závod totiž nespôsobil len dopyt po pracovnej príležitosti z blízkeho okolia, ale umožnil tiež prisťahovalectvo, v súvislosti s možnosťou získania trvalého bydliska.

Demografická štruktúra obyvateľov

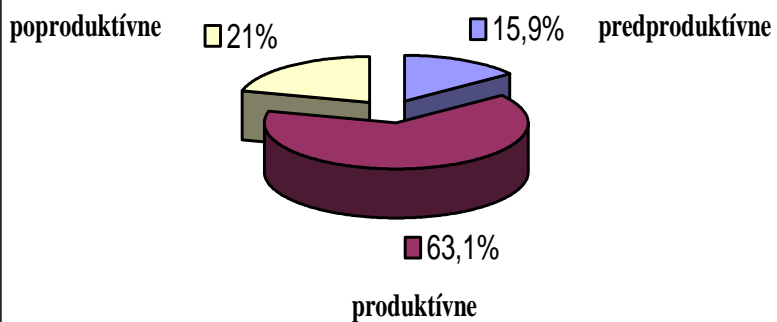

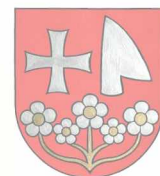
Rok	Predproduktívny vek 0 – 14 rokov		Produktívny vek 15 -59 rokov		Poproduktívny vek 60 a viac rokov	
	počet	%	počet	%	počet	%
1991	306	19,3	976	61,6	303	19,1
2001	274	15,9	1085	63,1	362	21,0
2006	286	15,5	1271	68,7	293	15,8
2007	334	16,8	1301	65,5	352	17,7

Demografická štruktúra obyvateľstva 1991

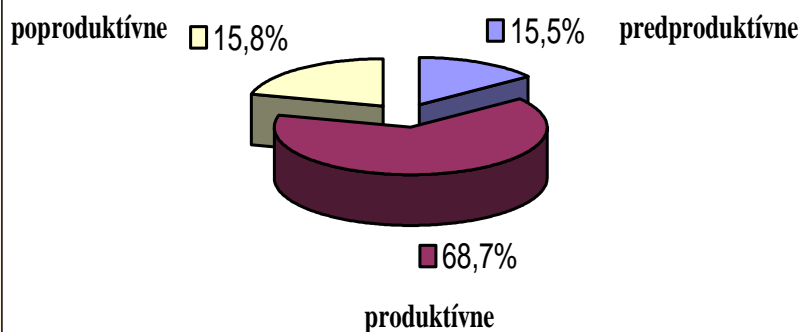

Demografická štruktúra obyvateľstva 2001

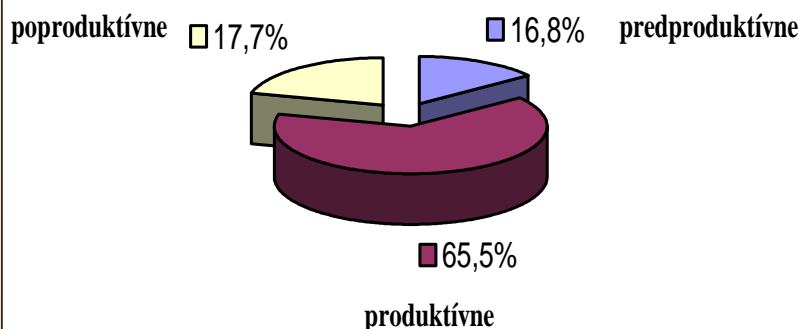

Demografická štruktúra obyvateľstva 2006

Demografická štruktúra obyvateľstva 2007

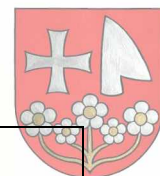

Zo základného demografického náčrtu možno vidieť, že počet obyvateľov v predproduktívnom veku sa približuje počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, čo je negatívnym javom, ktorý má za následok starnutie obyvateľstva. Celkovo možno konštatovať, že obec má demograficky regresívny vývoj obyvateľstva, čo korešponduje s celoslovenským priemerom.

Demografická štruktúra mužov

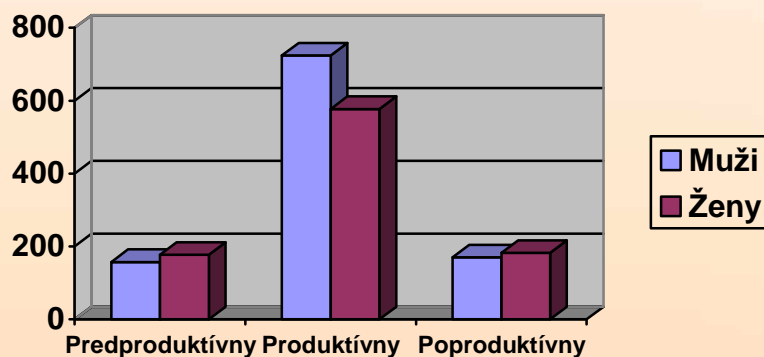
Rok 2007						
Počet mužov celkom	Predproduktívny vek		Produktívny vek		Poproduktívny vek	
	počet	%	počet	%	počet	%
1051	157	14,9	724	68,9	170	16,2

Demografická štruktúra žien

Rok 2007						
	Predproduktívny vek		Produktívny vek		Poproduktívny vek	
Počet žien celkom:	počet	%	počet	%	počet	%
936	177	18,9	577	61,7	182	19,4

Demografická štruktúra obyvateľstva 2007

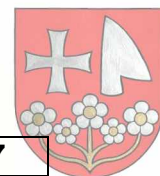
Z porovnania demografickej štruktúry mužov a žien, jasne vyplýva, že hoci je žien v obci Zavar menej ako mužov, dožívajú sa celkovo vyššieho veku.

Podiel žien na celkovom počte obyvateľov v obci

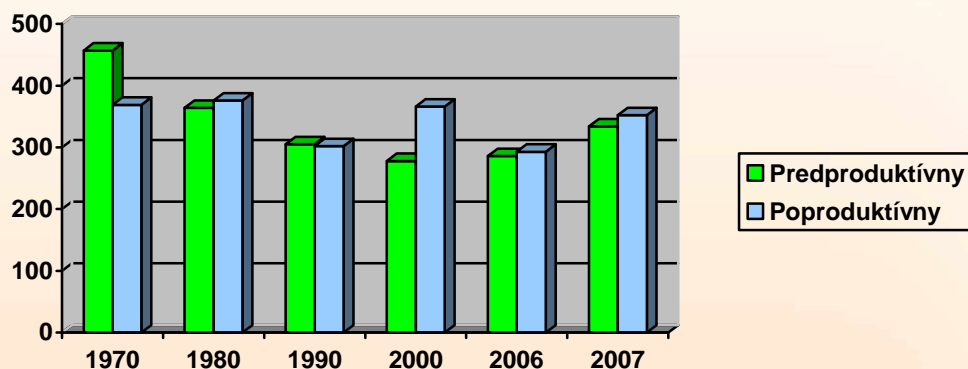
Rok	Počet obyvateľov	Z toho žien	
		počet	%
2007	1987	936	47,1

Pokiaľ hodnotíme pomer žien a mužov v obci Zavar v produktívnom veku, je tento pomer v prospech mužského pohlavia, v poproduktívnom veku je tento pomer v prospech ženského pohlavia.

Vývoj počtu obyvateľstva v predproduktívnom veku (0-14 rokov)

Roky	1970	1980	1990	2000	2006	2007
Počet obyvateľov	457	364	305	278	286	334

Vývoj počtu obyvateľstva v poproduktívnom veku (60 a viac rokov)

Roky	1970	1980	1990	2000	2006	2007
Počet obyvateľov	369	376	302	366	293	352

Z porovnania tabuliek a grafu vývoja obyvateľstva v predproduktívnom veku a poproduktívnom veku, môžeme vidieť negatívny jav – starnutie obyvateľstva. V obci je dlhodobo vyšší počet obyvateľov v poproduktívnom veku ako v predproduktívnom veku.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

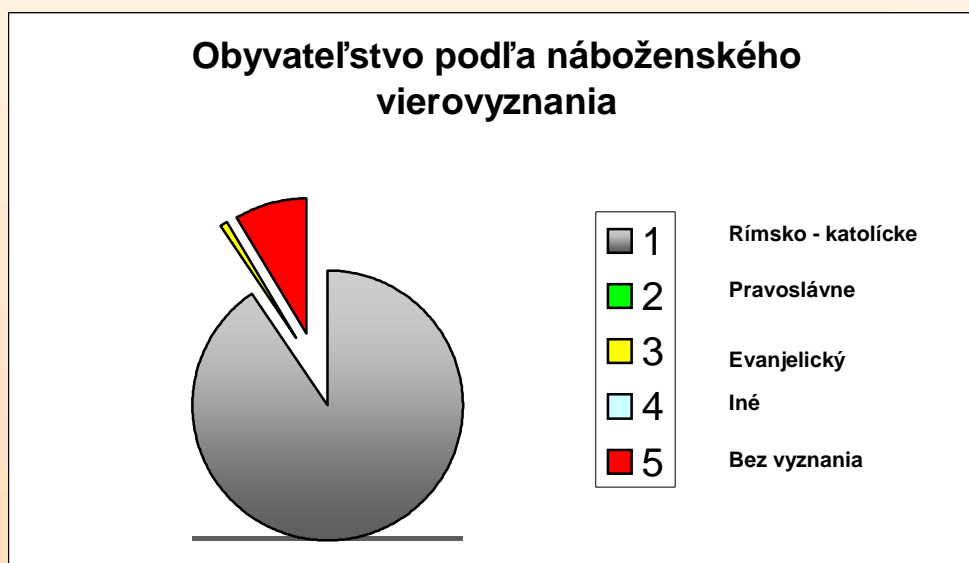
Rok	Narodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok (-úbytok)	Priťahovaní	Vystahovaní	Prírastok (-úbytok)	Celkový Prírastok (-úbytok)
2000	15	15	-	33	19	14	14
2006	16	20	-4	121	35	86	82
2007	16	16	-	184	48	136	136

Z porovnania rokov 2000 až 2007 vyplýva výrazný migračný prírastok obyvateľstva, podmienený predovšetkým vplyvom rozvoja automobilového priemyslu a bytovej výstavby.

	Rímsko - katolícke	Grécko - katolícke	Pravoslávne	Evanj. augs.	Evanj. metod.	Iné	Bez vyznania
Počet obyv.	1800	-	1	15	1	1	169
%	89,9	-	0,05	0,8	0,05	0,05	9,1

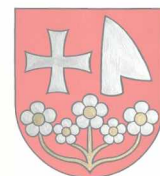

Z hľadiska zloženia obyvateľstva podľa vierovyznania je možné považovať obec za homogénnu, nakoľko podľa údajov z tabuľky je podiel obyvateľov rímsko – katolíckeho vyznania 89,9 %, do pozornosti spadá už len obyvateľstvo bez vierovyznania.

Trvalo bývajúce obyvateľstvo podľa národnosti

	Slovenská	Maďarská	Rómska	Česká	Iná	Spolu
Celkový počet	1975	4	0	5	3	1987
% - vyjadrenie	99,4	0,2	0	0,25	0,15	100

I z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstva obce Zavar je možné považovať obec za homogénnu, nakoľko podľa údajov z tabuľky je podiel obyvateľov slovenskej národnosti 99,4 %.

2.3 ANALÝZA EKONOMIKY

2.3.1 Analýza podnikateľských subjektov

V katastrálnom území obce sa na ploche poľnohospodárskej pôdy nachádza areál automobilového koncernu PSA Peugeot- Citroën. V jeho bezprostrednej blízkosti sa nachádza investícia J&T - Logistický park. Na území obce bolo postavené sídlisko pre zamestnancov PSA s kapacitou asi 1600 obyvateľov, čo zhruba zdvojnásobuje pôvodný počet obyvateľov.

Prehľad doterajších a plánovaných investícií:

Priemyselný park PSA - územný plán 2002, záber 150,4 ha,

Technopol - zmena ÚP 01/2003, záber 40,50 ha,

Dopravné napojenie PSA na východný obchvat Trnavy - zmena ÚP 02/2004, záber 1,80 ha,

Obytný súbor Poronda II - zmena ÚP 3a/2005, záber 2,74 ha,

Výrobný- obchodný- obslužný zóna I - zmena ÚP 03b/2005, záber 77,81 ha,

Výrobný- obchodný- obslužný zóna II - zmena ÚP 04/2006, záber 59,64 ha,

Priemyselný park, prístavba základnej a materskej školy - zmena ÚP 05/2007, záber 53,67 ha + 0,89 ha, spolu 54,56 ha.

Celkový záber pôdy v katastri obce je tak 387,45 ha.

Celková rozloha katastra obce je 1395,02 ha, z toho rozloha PPF je 1249,30 ha.

Celkový záber pre priemyselnú výstavbu tak tvorí 31,01 % pôvodnej pôdy PPF v katastri obce Zavar!

V súčasnosti existuje požiadavka potencionálnych investorov na záber ďalších približne 15 ha pôdy.

Tieto rozsiahle investície v katastri obce lákajú aj ďalších investorov, ktorí realizujú svoje projekty na území Trnavy v bezprostrednej blízkosti Zavara, ako napr. obchodné centrum na Zavarskej ceste, obchodný- relaxačný areál v blízkosti areálu PSA, ku ktorým ale bude možný prístup po komunikáciách vedených aj cez obec Zavar.

Obec vychádzala a vychádza v ústrety investorom, chápe význam príchodu takýchto investícií pre celé hospodárstvo Slovenska a celú spoločnosť. Realizácia všetkých pripravovaných zámerov, vznik pracovných príležitostí, príchod nových obyvateľov to dohromady vytvára situáciu výnimočnú aj z hľadiska celej našej republiky.

Prináša však aj množstvo negatívnych dôsledkov pre obec. Nepriaznivé dopady na kvalitu života občanov obce sa už v súčasnosti prejavujú a pritom nie sú ešte všetky investície realizované, čo dáva predpoklad len zhoršovania situácie.

Najnepriaznivejšie sa tieto problémy prejavujú na infraštruktúre obce, napríklad neúmernou záťažou miestnych komunikácií, ohrozenou bezpečnosťou občanov vplyvom dopravy, zvýšenou kriminalitou, zhoršením podmienok pre vyučovanie na základnej a materskej škole, ako i zhoršenou kvalitou ovzdušia.

Výstavba a prevádzka výrobného areálu PSA a logistického parku spôsobila a spôsobuje zvýšenú hustotu tranzitnej osobnej i nákladnej dopravy v obci, zvýšené ohrozenie chodcov v obci, vyššie znečistenie ovzdušia prachom i exhalátmi. Prístup k priemyselným a obchodným areálom je koncentrovaný len po štátnej ceste III. triedy Zavar - Trnava prípadne zo smeru Trnava – Zavar po ceste I. triedy I/51. Kritickým miestom je problémová križovatka v centre obce, obec nemá dostatočnú sieť chodníkov pre peších, mnohé ulice nemajú dostatočné šírkové usporiadania a kapacitu, povrch hlavných komunikácií je znehodnotený.

Prílev nových obyvateľov do obce spôsobil naplnenie kapacity miestnej materskej školy i základnej školy, zvýšil sa počet žiakov v triedach, zrušili sa špeciálne učebne, ktoré základná škola mala. Škola, ktorá má svoju výnimočnosť v tom, že bola celá postavená pred desiatimi rokmi iba za prostriedky z obecného rozpočtu, tak stráca na svojej úrovni. Obec zvažuje situáciu riešiť prístavbou základnej školy a materskej školy, ale len v prípade nájdenej finančnej zdroja na takúto veľkú investíciu.

Nárast drobnej kriminality a rušenia verejného poriadku spôsobený novými trvale alebo dočasne ubytovanými občanmi musela obec riešiť zriadením policajného obvodu so sídlom v Zavare. Obec hradí náklady za nájom priestorov, pričom sa podujala postaviť pre políciu nové trvalé priestory.

Na novom sídlisku Poronda postavenom pre zamestnancov PSA chýba občianska a zdravotnícka vybavenosť, ihriská pre deti, možnosti oddychu a to napriek pôvodným plánom investora sídliska. Obec riešila nedostatočné verejné osvetlenie prístupovej cesty na sídlisko, zriadenie obecného rozhlasu na sídlisku, odpadové koše z prostriedkov vlastného rozpočtu. Požiadavky na prirodzené potreby obyvateľov nového sídliska sa tak neprirodzene prenášajú na existujúce zariadenia obce, ktoré sú tak neúmerne preťažené.

Príprava území pre jednotlivé investičné zámery si vyžiadala likvidáciu vzrastlej zelene a stromov, ktorá sa adekvátne nenahradila.

Obec nemôže takéto negatívne dopady investícií ojedinelého rozsahu, napriek zvýšeným príjmom z daní za nehnuteľnosti a pozemky, eliminovať len finančnými prostriedkami obecného rozpočtu a je nevyhnutné zabezpečiť podporu aj z iných zdrojov.

2.3.1.1 Poľnohospodárstvo

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy v ha

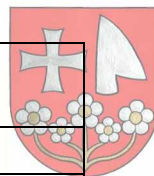
Rok 2007	Spolu	Poľnohospodárska pôda				Zastavaná plocha	Vodné plochy	Ostatná plocha
		Celkovo	Orná pôda	TTP	Záhrady			
	1395	1083	1026	27	30	273	12	27

Celkový záber pôdy v katastri obce je približne 387,45 ha. Celková rozloha katastra obce je 1395,02 ha, z toho rozloha PPF je 1249,30 ha. Celkový záber pre priemyselnú výstavbu tak tvorí 31,01 % pôvodnej pôdy PPF v katastri obce Zavar.

2.3.1.2 Podnikateľské subjekty

Členenie podnikateľských subjektov do jednotlivých sfér

Rok 2007	Zavar – počet subjektov
Primárna sféra	
poľnohospodárske družstvo	1
SHR	1
SPOLU	2
Sekundárna sféra	
textilná výroba – ponožky	1
výroba plastov – fólie	
výroba okien	3
SPOLU	4

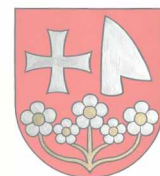
Terciálna sféra	
Obchod	
potraviny	2
rozličný tovar	1
stavebniny	1
trafika	1
SPOLU	5
Ostatné služby	
reštaurácia	2
stolárstvo	6
hostinec	3
kaderníctvo	1
pedikúra - manikúra	1
autoservis	1
zberné suroviny	1
SPOLU	15
CELKOM	PODNIKAJÚCICH
SUBJEKTOV	26

Najväčší zamestnávateľia v obci

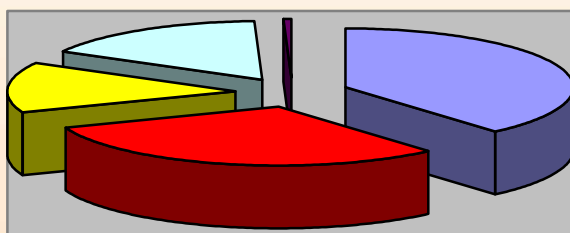
Názov firmy	Počet zamestnancov
PSA Peugeot – Citroen	3000
PD Zavar	115

2.3.2 Zamestnanosť

Ekonomická štruktúra obyvateľstva

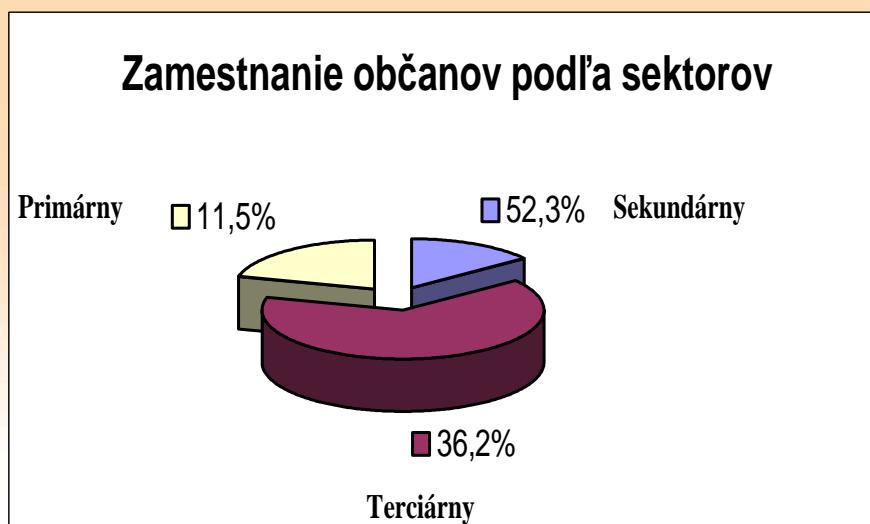
Rok 2007	Produktívni obyvatelia	EAO	Pracujúci v obci	Pracujúci mimo obce			Nezamestnaní obyvatelia
				región	SR	zahr.	
Počet	1271	995	457	451	45	42	21
%	64	50	23	22,7	2,3	2,1	1,06

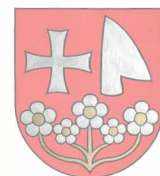

Produktívny obyv.
EAO
Pracujúci v obci
Pracujúci mimo obce
Nezamestnaní 2007

Zamestnanie občanov v jednotlivých sektoroch hospodárstva

Sektor	Počet zamestnancov	% podiel
Primárny sektor (poľnohospodárstvo a lesníctvo)	115	11,5
Sekundárny sektor (priemysel a stavebníctvo)	520	52,3
Terciárny sektor (služby)	360	36,2

2.4 ANALÝZA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

2.4.1 Technická infraštruktúra

Infraštruktúra je pomerne dobre vybudovaná. V obci je zavedené vykurovanie plynom a vybudovaný vodovod a kanalizácia. V súčasnosti je 100 % domácností v Zavare plynofikovaných. Asi 14 % objektov nie je pripojených na plyn, tieto sú vykurované tuhým palivom alebo elektrickou energiou. Obec prevádzkuje separovaný zber TKO. Verejné osvetlenie sa nachádza vo všetkých častiach obce. Obec Zavar má vzdušné vedenie elektrickej energie.

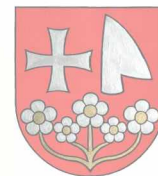
V obci sú vybudované miestne komunikácie a chodníky, ktoré následkom investície PSA vyžadujú neodkladnú rekonštrukciu.

Preťažená hromadná osobná doprava je realizovaná aj pravidelnými autobusovými spojmi Slovenskej autobusovej dopravy, je však zle dostupná zo vzdialenejších okrajov obce. Hustota spojov vykryva najmä špičkové ranné a podvečerné hodiny v pracovných dňoch.

Telefonizácia obce je zabezpečená cez automatickú digitálnu telefónnu ústredňu. Pokrytie mobilnou sieťou ORANGE je dobré, avšak sieťou EUROTEL krytie vykazuje isté nedostatky.

Prehľad technickej infraštruktúry v obci

Infraštruktúra v km	Zavar
Cestná sieť	8,7
Železničná sieť	-
Plyn	8,7
Kanalizácia	8,7
ČOV	-
Vodovod	8,7
Zber TKO	
*Klasický	Áno
*Separovaný	Áno
Domové ČOV	-
Vedenie el. energie	

*Vzdušné	Áno
*Káblové	Áno
Železničná stanica	-
Autobus. zástavka	2
Autob. spojenie	Áno
Z toho expresné	-
Telefónny rozvod	Áno
Rozhlas	Áno
Káblová TV	Áno
Pokrytie mobilnou sieťou	Áno

Obec Zavar má vybudovanú kanalizáciu, kanalizačný zberač zaústený do čističky odpadových vôd.

2.4.2 Sociálna a zdravotná infraštruktúra

V obci Zavar sa nachádza Domov sociálnych služieb HUMÁNUM Zavar, ktorého zriaďovateľom je Trnavský samosprávny kraj. Samotný DSS „HUMÁNUM“ sa nachádza v Majláthovskom klasicistickom kaštieli z 19. storočia. Do tohto zariadenia prichádzajú klienti, ktorí sú v sociálnej alebo hmotnej núdzi, s mentálnym postihom, ľudia, ktorí nie sú schopní sa sami o seba postarať, resp. ich príbuzní im nemôžu starostlivosť zabezpečiť. Kapacita t. č. je 140 miest.

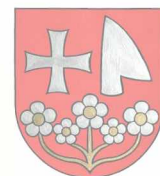
Hlavné determinanty:

- ergoterapeutická činnosť (klienti aktívne pracujú v 11 dielňach). Ich pracovná činnosť je efektívna, profesionálna, čo dokumentujú vlastné produkty týchto dielní,
- integračná činnosť – klienti aktívne vstupujú do diania spoločnosti. Zúčastňujú sa mnohých podujatí, kde sami vstupujú do týchto činností. V rámci integrácie sa klienti kontaktujú s deťmi, rodinnými príslušníkmi, občanmi z obce a vôbec z iných komunít,
- edukačná činnosť /redukčná činnosť/ - klienti sú stimulovaní a vedení k zmene postojov, k formovaniu nových názorov na život.

Miestne zdravotné stredisko, poskytuje obyvateľom služby praktického lekára pre deti a dorast, ako aj praktických lekárov pre dospelých a služby zubnej ambulancie. Zároveň je v obci zriadená ak lekáreň.

Slovenská pošta má v obci svoju prevádzku.

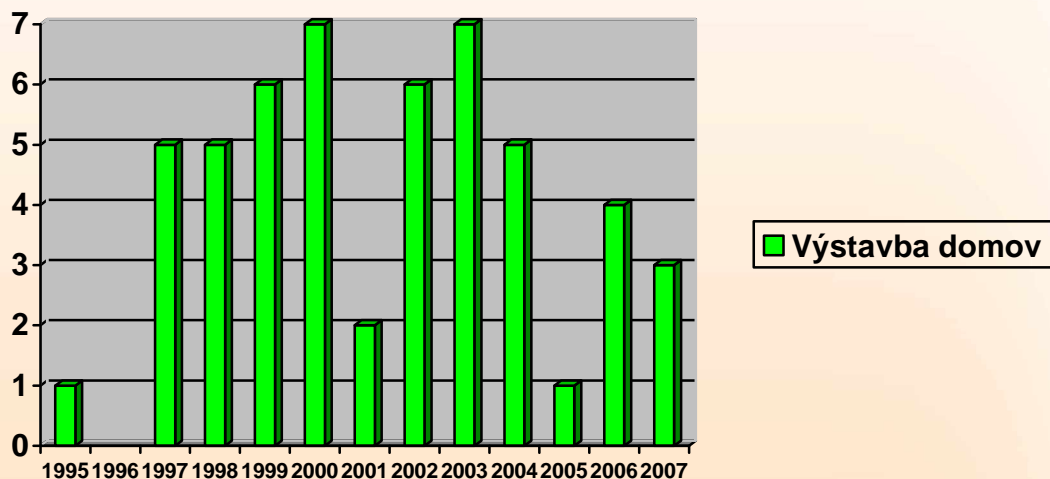

2.4.3 Bývanie

Vybavenie domov – bytov (2007)

Počet novopostavených domov v posledných 10 rokoch

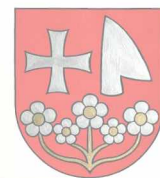
Rok	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet	1	-	5	5	6	7	2	6	7	5	1	4	3

Počet	Rodinné domy	Bytové domy	Domový fond spolu
Domov spolu	524	21	545
Trvale obývané domy	514	21	535
v [%] – obývané	98,09	100	-
Vlastníctvo – družstvo	-	-	-
Vlastníctvo – obec	-	-	-
Vlastníctvo – fyzické osoby	542	4	546
Vlastníctvo – právnické osoby	-	17	17
Vlastníctvo ostatné	-	-	-
Neobývané	10	-	10

Vybavenie	Počet
S plynom zo siete	1004
S vodovodom byte	1000
S vodovodom mimo byt	-
- bez vodovodu	4
- nezistené	-
S kanalizáciou – prípojka na ver. kanalizáciu	710
Septik, žumpa	290
So splachovacím záchodom	990
S kúpeľňou alebo sprchovacím kútom	990
So samostatnou chladničkou	1004

2.5 ANALÝZA VZDELANIA A KULTÚRY

2.5.1 Školstvo

Základná a materská škola

Základná škola s materskou školou v obci Zavar tvorí od januára 2005 spoločný právny subjekt s názvom **Základná škola s materskou školou**. Jej zriaďovateľom je obec Zavar. Vzhľadom na predpokladaný demografický rozvoj sa v súčasnosti uvažuje o rozšírení kapacity základnej i materskej školy a vytvorení súvislého komplexu. V zmysle platnej legislatívy obec vytvára priaznivé podmienky na plnenie povinnej školskej dochádzky, zostavuje plán a rozpočet pre školu a príslušné školské zariadenia – materskú školu, školský klub detí a zariadenia školského stravovania. Zabezpečuje pre realizáciu edukačného procesu priestory a materiálno-technické vybavenie, didaktickú techniku, finančné prostriedky na prevádzku a údržbu, investičné prostriedky zo štátneho rozpočtu a z vlastných zdrojov.

Dynamické zmeny, ktoré prebehli a prebiehajú v obci Zavar sa nevyhli ani oblasti školstva. Medzi najvýznamnejšie zmeny patrí dokončenie výstavby sídliska Poronda, v ktorom bývajú zamestnanci PSA – Peugeot a presťahovaní obyvatelia Príloh. Byty sú obývané prevažne mladými rodinami s deťmi školského a predškolského veku. Keďže firmy BK – Group a PSA Peugeot nezrealizovali výstavbu novej školy a škôlky, všetka ťarcha pripadla na obec. Myslíme si, že štát, vláda, ministerstvá a investori nedocenili dopad svojich investičných zámerov pre obec Zavar.

- **Súčasný stav (február 2008)**

Základná škola s materskou školou v obci Zavar tvorí od januára 2005 spoločný právny subjekt s názvom Základná škola s materskou školou. Jej zriaďovateľom je obec Zavar. V súčasnosti je v základnej škole 252 žiakov. Žiaci sú rozdelení do desiatich tried. V materskej škole je päťdesiatšedem detí, ktoré sú rozdelené do troch tried. Pri tomto počte žiakov sú priestory v ZŠ a MŠ na hrane únosnosti. Do života školy veľmi zasiahlo dokončenie výstavby sídliska Poronda v roku 2006. Vyrástlo tu 360 bytových jednotiek a v súčasnosti sú obývané približne z jednej tretiny celkového počtu bytov. Jeho obyvateľmi sú prevažne mladé rodiny s deťmi a počet žiakov v ZŠ a MŠ sa neustále zvyšuje. Toto vplýva na preplnenosť tried, záťaž učiteľov i na vyučovací proces. Taktiež nastáva veľká migrácia žiakov počas školského roka, klesajú študijné výsledky, stúpa brutalita žiakov a množstvo ďalších negatívnych vplyvov.

- **Budúci stav**

Vzhľadom na predpokladaný demografický rozvoj Zavara, zaplnením sídliska Porodna a výstavbou nových ulíc v obci, bude treba rozšíriť kapacity základnej i materskej školy. Pri terajšej ZŠ treba vybudovať prístavby nových pavilónov ZŠ a MŠ. Obec Zavar má vypracovanú štúdiu rozšírenia ZS a MŠ v štyroch variantoch. Do tejto štúdie vložila obec nemalú čiastku financií zo svojho rozpočtu. Treba vybrať najoptimálnejšiu variantu a pokračovať vo vytváraní projektovej dokumentácie a následnej realizácii diela, najmä za pomoci EU – fondov, vlády, Ministerstva školstva, PSA – Peugeot, BK – Groupe a ďalších. Obec Zavar nemôže takúto investičnú akciu zvládnuť zo svojho vlastného rozpočtu.

Od školského roku 2008/2009 by mal vstúpiť do platnosti zákon, podľa ktorého by sa mal maximálny počet žiakov v triedach znížiť a tým zvýšiť počet tried. V blízkej budúcnosti sa majú v škole vyučovať dva cudzie jazyky a rozšírená informatika. Na kvalitnú výučbu týchto predmetov škole chýbajú špeciálne učebne. Tým, že sa zvýšil počet žiakov museli sa prerobiť niektoré miestnosti na triedy, ktoré teraz chýbajú (kabinety a dielne).

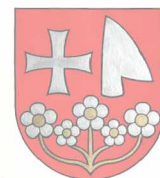
Základná škola bola odovzdaná do užívania pred desiatimi a MŠ pred tridsiatimi ôsmymi rokmi. Tieto budovy už potrebujú nemalé investície na opravy, modernizáciu a údržbu. Obec Zavar už dvakrát listom žiadala o finančnú podporu Ministerstvo školstva. Žiaľ, kladnej odpovede sme sa nedočkali.

V zmysle platnej legislatívy musí obec vytvárať priaznivé podmienky na plnenie povinnej školskej dochádzky, zostavovať plán a rozpočet pre školu a tiež pre príslušné školské zariadenia (materskú školu, školský klub detí a zariadenia školského stravovania). Pre realizáciu vzdelávacieho procesu musí mať škola priestory a materiálno-technické vybavenie, didaktickú techniku, atď..

Novovybudovaná základná škola, do ktorej obec investovala 25 miliónov korún, bola odovzdaná do užívania v roku 1998. Ide o ekologickú stavbu s využitím hlinobetónových priečok. Súčasťou školského komplexu je i viacúčelové ihrisko (tenis, volejbal, hádzaná, pozemný hokej).

Orientácia výchovno-vzdelávacieho procesu sa odvíja od nasledovných bodov:

1. Integrované tematické vyučovanie (je realizované v 1. a 2. ročníku. V ostatných ročníkoch využívajú vyučujúci jednotlivé prvky ITV s možnosťou integrovať jednotlivé predmety po vzájomnej dohode a prekonzultovaní v predmetových komisiách).
2. Environmentálna výchova /vo vyučovacej i mimovyučovacej činnosti/.

Záujmové útvary:

- *Spevácky krúžok*
- *Environmentálny krúžok*
- *Počítačový krúžok*
- *Športový krúžok*
- *Varenie a šitie*
- *Stretnutie s hudobným divadlom – začiatocníci*
- *Stretnutie s hudobným divadlom – pokročilí*
- *Turistický krúžok*
- *Výtvarný krúžok*
- *Krúžok nemeckého jazyka*
- *Krúžok anglického jazyka*
- *Literárno-dramatický krúžok*
- *Olympionici*
- *Biologicko-ekologické praktiká*
- *Tanečný krúžok*
- *Biblický krúžok*

Projekty a aktivity

V rámci celoštátneho projektu Infovek zameraného na rozvoj využitia informačnej gramotnosti žiakov i pedagógov má škola bezplatne poskytnutých 6 multimediálnych počítačov, skener, tablet, softvér, interaktívne výukové CD a bezplatné pripojenie na internet. Vďaka spolupráci s rodičmi a rôznymi firmami škola zabezpečila ďalších sedem počítačov a ich pripojenie na internet ako i projektor na skvalitnenie edukačného procesu v rámci vyučovania a záujmových krúžkov.

Ďalej sme sa zúčastnili projektu pod názvom Dobro očami detí, kde sa deti zúčastnili tvorivých dielní v Trnave a pokračovali i v priestoroch ZŠ pod názvom: *Dobro ukryté v nás.*

Úspešne realizujeme rovesnícky program PEER zameraný na protidrogovú prevenciu v spolupráci PPP v Trnave.

Po úspešnom vypracovaní grantového projektu: Nazrime do sveta vtákov sa nám podarilo získať finančné prostriedky od Centra pre filantropiu na zakúpenie digitálneho fotoaparátu, USB kľúča a multifunkčného zariadenia, ktoré slúžia na skvalitnenie environmentálnej edukácie s využitím informačných technológií.

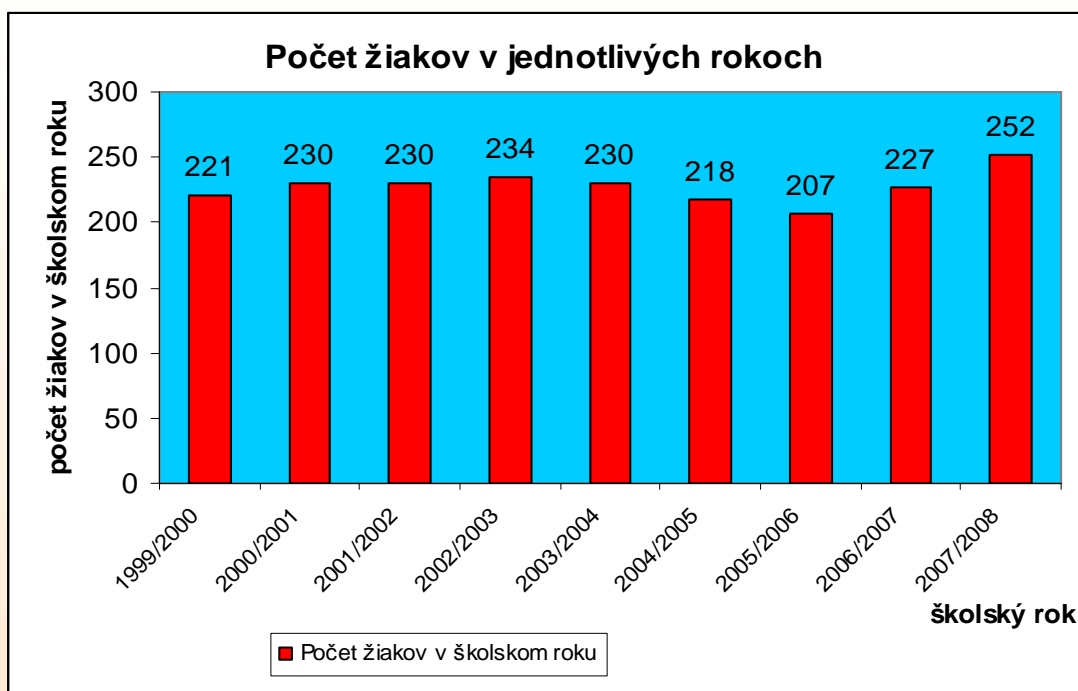
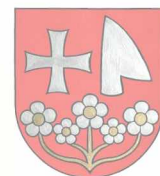
Žiaci školy sa každoročne zúčastňujú množstva súťaží, kde majú možnosť reprezentovať školu, región a využiť množstvo nadobudnutých vedomostí, schopností a zručností. Hollého pamätník, Rozprávkové vretienko, Malý počtár, Putujeme za ľudovou piesňou, Geografická olympiáda, Pytagoriáda, Klokan, Olympiády z anglického a nemeckého jazyka, Chemická olympiáda Poznaj a chráň, Súťaž mladých priateľov poľovníctva a prírody, Športové súťaže, Výtvarné a literárne súťaže, Biblická olympiáda, Prvosienky.

Spolupráca s rodičmi a obcou

Úspešná práca školy je podmienená i kvalitnou spolupracou s rodičmi a obcou. Tejto skutočnosti prikladáme veľkú vážnosť. Vzájomná spolupráca sa realizuje predovšetkým aktivitami ako sú: pravidelná účasť riaditeľky na zasadnutiach Rady školy, plenárne schôdze, možnosť rodičov zúčastniť sa na vyučovacích hodinách, materiálna a fyzická pomoc rodičov pri zabezpečení rôznych aktivít školy, príprava kultúrnych programov, spoločná príprava Reprezentačného plesu RZ, účasť riaditeľky na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, spoločné podujatia školy a obce, účasť starostu na slávnostnom otvorení a ukončení školského roka a na plenárnych schôdzach.

Stavy žiakov v jednotlivých rokoch

Školský rok	Počet žiakov v školskom roku
1999/2000	221
2000/2001	230
2001/2002	230
2002/2003	234
2003/2004	230
2004/2005	218
2005/2006	207
2006/2007	227
2007/2008	252

Vzdelanosť

Typ vzdelania	Zavar		SR	
	Celkový počet	%	Celkový počet	%
Základné	350		1 132 995	21,6
Učňovské bez maturity	320		1 264 144	23,5
Učňovské s maturitou	205		251 992	4,7
Stredoškolské	510		1 126 085	20,9
Vysokoškolské	163		423 324	7,9
Neuvedené vzdelanie	80		101 062	1,9
Deti do 16 rokov	359		1 079 853	20,0
Spolu obyvateľov	1987		5 379 455	100

2.5.2 Kultúrne zariadenia, spolkový a kultúrny život v obci

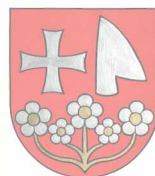
Kultúrny a spoločenský život v obci možno považovať za uspokojivý, avšak stále s pomerne veľkým potenciálom rozvoja. Najväčší organizátor spoločenského života je obecný úrad s obecným zastupiteľstvom.

Kultúrne zariadenia, spolkový a kultúrny život v obci :

- Deň matiek
- Deň detí
- Kultúrne leto
- Mikuláš
- Kultúrne Vianoce
- Futbalový turnaj /letný aj zimný halový/
- Ples záhradkárov
- Školský ples
- Súťaž v požiarnej zdatnosti
- Prehliadka zborových spevov
- Posedenie s dôchodcami
- Slivkové hody
- Country hody HUMANUM

Kultúrne zariadenia, historické a prírodné pamiatky

Zariadenia	
kultúrny dom	1
Knižnica	1
klub mládeže	1
kostol	1
farský úrad	1
sochy	7

V obci Zavar aktívne pôsobí:

- Klub seniorov
- Spevácky zbor
- Poľovné združenie
- Slovenský zväz záhradkárov
- Klub mladých
- Hasiči
- TJ Zavar
- Protifašistickí bojovníci

Obec Zavar vydáva obecné periodikum Zavarské slovo, Futbalový časopis, Časopis hasičov.

2.6 ANALÝZA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

2.6.1 Voda

Obec Zavar má vybudovanú kanalizáciu, ktorých absencia je v súčasnosti u mnohých iných obcí najväčším zdrojom znečistenia podzemných vôd. Cez kataster obce Zavar preteká nevelký potôčik Blava. V obci je vybudovaný i obecný vodovod, ktorého kapacita je v súčasnosti na hranici únosnosti.

2.6.2 Odpady

Odpadové hospodárstvo je riešené separovaným zberom komunálneho odpadu, pričom obec má záujem o vybudovanie zberného dvora druhotných surovín. Nevyhnutné je zabezpečenie rekultivácie odpadovej jamy prostredníctvom zberného dvora ako i formou zatrávnenia inak nevyužitej odpadovej plochy.

2.6.3 Ovzdušie

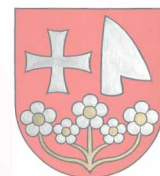
Obec Zavar je plynofikovaná, napriek tomu sa v obci nachádzajú kotolne na tuhé palivo. Zdrojom znečistenia ovzdušia je firma Peugeot-Citroën Automobiles Slovakia, s.r.o, PD – Zavar. Veľkým a narastajúcim zdrojom znečisťovania ovzdušia je tranzitná doprava vedená zastavaným územím obce.

2.6.4 Hluk

Tranzitná doprava vedená cez obec a diaľnicu je zdrojom hluku, ktorý je nad povolené normové hodnoty.

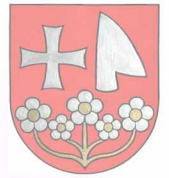

3. ANALÝZA REALIZOVANÝCH OPATRENÍ

Kalendárny rok	Akcia	Suma Skk	Zdroj financovania	Objem pridelených prostriedkov Skk
2004	Dokončenie 1.stavby gravitačnej kanalizácie - navýšenie hodnoty stavby o	11 584 464,00	Obec	
	Reštaurovanie sochy sv. Ján a Pavol	60 000,00	Obec	
2005	Začatie rekonštrukcie soc. zariadení v kultúrnom dome	258 019,00	Obec	
	Reštaurovanie sochy sv. Anny	250 000,00	Obec	
2006	Dokončenie 2.stavby gravitačnej kanalizácie v celkovej cene	23 703 342,00	Obec	
	Dokončenie rekonštrukcie soc. zariadení v KD	153 707,00	Obec	
	Dokončenie príjazdovej cesty v ZŠ v celkovej cene	399 505,00	Obec	
	Oprava v kotolni ZŠ	241 582,00	Obec	
	Výmena okien na dome služieb	330 000,00	Obec, MF SR	300000,-
	Reštaurovanie sochy sv. Kríža	50 000,00	Obec	
	Príspevok na maľovku kostola, obnovu vitráží kostola	970 000,00	Obec	
2007	Rekonštrukcia kotolne telocvične	952 000,00	Obec	
	Príspevok na fasádu a strechu kostola	1 000 000,00	Obec	
	Architektonická štúdia na novú ZŠ	308 000,00	Obec	
dokončuje sa	Bezbariérový vstup do domu služieb	700 000,00	Obec	
	Chodník pre peších na Športovej ulici	2 650 000,00	Obec	
	Osvetlenie, káblová Tv, rozhlas na Poronde –odhadovaná cena	500 000,00	Obec	
	Dokončujú sa projekty na kruhovú križovatku cena stavby	24 000 000,00	Obec, VÚC	
	a na stavbu polyfunkčného domu na križovatke -pošta,	5 392 000,00	Obec	
	cukráreň, novinový stánok, knižnica cena stavby			
	spevnenie plochy pred cintorínom + oplotenie	2 500 000,00	Obec	

4. SÍDELNÁ A REGIONÁLNA SITUÁCIA

V predchádzajúcom období sa na území SR vytvoril relatívne rovnomerne rozložený systém centier, ktoré môžu byť tzv. „motormi rozvoja“ jednotlivých regiónov. SR sa v súčasnosti nachádza v stave určitej fragmentácie spoločnosti, čo má svoj územný, sídelný a sociálno-ekonomický priemet. Uvedená polarizácia sa prejavuje v horizontálnej sociálno-priestorovej diferenciacii a vo vertikálnej sociálno-ekonomickej polarizácii. Zložitosť súčasnej situácie spočíva v tom, že obe tieto problémové dimenzie sa stretávajú spravidla v tých istých regiónoch a územiach, čím sa komplikujú rozvojové možnosti týchto regiónov a území a zároveň vyžadujú systémové a komplexné riešenie. V SR existuje široké spektrum rozličných druhov oblastí, ktoré sú charakteristické osobitými problémami. Ide napr. o štrukturálne typy s málo diverzifikovanou a zastaranou hospodárskou štruktúrou, kombinovanou nedostatočnou rozvinutosťou technickej infraštruktúry a veľkým podielom problémového obyvateľstva, postihnutých konverziou zbrojného priemyslu a rozpadom vnútorných trhov, prihraničných a jednostranne poľnohospodársky orientovaných regiónoch, s útlmom baníctva a stavebníctva atď.. Podobne možno vymedziť i iné typológie na základe výskytu chudoby, sociálno-demografických problémov, sociálno-priestorových problémov a pod.

Pri hodnotení súčasného stavu SR treba mať na zreteli skutočnosť, že s výnimkou Bratislavy a bratislavského kraja všetky ostatné kraje za priemerom EÚ-15 výrazne zaostávajú vo väčšine štrukturálnych ukazovateľov (nedosahujú ani 50% úrovne EÚ-15) a prevažná časť osídlenia SR má v zmysle klasifikácie EÚ vidiecky charakter. Súčasnú regionálnu disparitu sa prejavujú najmä v podiele jednotlivých krajov na tvorbe HDP, v rozsahu nezamestnanosti, v rozsahu vstupu zahraničného kapitálu, úrovni príjmov, v životnej úrovni, dynamike rozvoja MSP. Príčinou týchto javov sú aj rozličné geografické, historické a sociálno-ekonomické špecifiká.

Súčasnú situáciu charakterizujú nasledujúce skutočnosti:

sídelnú sieť charakterizuje vysoká miera rozdrobenosti – 2 891 obcí (r. 2003), napriek tomu, že v súčasnosti v celkovej populácii dominuje mestské obyvateľstvo (55%), stále je veľmi významný podiel aj obyvateľstva vo vidieckych sídlach (45%),

ťažisko mestskej štruktúry z hľadiska počtu sídiel tvoria stredné a malé mestá, avšak z hľadiska počtu obyvateľov sú významnejšie väčšie stredné a veľké mestá (nad 50 tisíc obyv.), kde býva skoro 25% obyvateľov SR.

Najviac rozvinuté sídelné a aglomeračné väzby sú okolo najväčších miest, ktoré sú v súčasnosti aj administratívnymi centrami krajov a tvoria - **rozvojové osi**. Najväčšie mestá tvoria aj ťažiská osídlenia celoslovenského a regionálneho významu, ktoré predstavujú aj najväčší potenciál na zabezpečenie postupného prechodu na rozvoj znalostnej ekonomiky. Špecifikom SR je priaznivá poloha týchto pólov rozvoja k zahraničným ťažiskám osídlenia celoeurópskeho významu a postupné formovanie cezhraničných aglomerácií Viedeň - Bratislava a Sliezsko – Ostravsko – Žilina – Martin.

Ťažiská osídlenia predstavujú sídelné systémy založené na princípe polarizačných účinkov centier, ktoré využívaním potenciálu kooperačných medzi-sídelných vzťahov zabezpečujú adekvátnu konkurencieschopnosť a kvalitu života v regióne. *Najviac rozvinuté sídelné a aglomeračné väzby sú okolo najväčších miest, ktoré sú v súčasnosti aj administratívnymi centrami krajov.* Tieto tvoria aj ťažiská osídlenia celoslovenského a regionálneho významu, ktoré predstavujú aj najväčší potenciál na zabezpečenie postupného prechodu na rozvoj znalostnej ekonomiky.

Celoplošné využitie územia SR, ktoré je významnou podmienkou pre zachovanie trvale udržateľného rozvoja, je podporované sústavou ťažísk osídlenia regionálneho a lokálneho významu, ktorých rozvoj je významný pre obsluhu vidieka lokálnou infraštruktúrou.

V predchádzajúcom období sa rozmiestnenie zariadení sociálnej (ale aj inej) infraštruktúry riadilo podľa systému strediskovej sústavy osídlenia – **centier osídlenia**. Uplatnenie tohto princípu vytvorilo na území SR relatívne rovnomerne rozložený systém centier, ktorých účinnosť v podstate môže saturovať potreby obyvateľov aj v súčasnosti. Zotrvačnosť pôsobenia vytvorených centier je vysoká aj v nových hospodárskych a sociálnych podmienkach. Pre rýchly a všeobecne prospešný rozvoj je želateľné naďalej tieto mestá sledovať a podporovať v súlade s trendmi regionálnej politiky EÚ, kde tieto mestá a ich aglomerácie môžu plniť úlohy tzv. „motorov rozvoja“ jednotlivých regiónov.

Ak sa za mestské obyvateľstvo ráta počet obyvateľov v mestách a obciach s viac ako 5 000 obyvateľov, potom za vidiecke osídlenie možno chápať ostatné osídlenie, t.j. obce menšie ako 5 000 obyvateľov a bez štatútu mesta. Ide tak o 2 736 obcí v SR

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zavar

ku sčítaniu ľudu, domov a bytov z roku 2001. V roku 2001 žilo na vidieku cca 44,5% z celkového počtu obyvateľov SR. Podiel obyvateľov vo vidieckom osídlení je oproti roku 1991 stabilizovaný, s miernym nárastom v prospech vidieckych obcí (cca o 0,5%). Z celkového počtu obyvateľov žije v najmenších obciach do 1 000 obyvateľov 16,3% z celkového počtu v SR. Vo všeobecnosti možno konštatovať nepriaznivú demografickú štruktúru vo vidieckych obciach. „Z hľadiska štruktúry pracovných príležitostí vo vidieckom území SR vo väčšine okresov má prevahu primárny sektor. Viac ako 14% okresov má čisto poľnohospodársky charakter vidieka, 17% okresov má poľnohospodársko–výrobný charakter vidieka s nepatrným podielom terciárneho sektora, 10% okresov má výrobnó–poľnohospodársky charakter vidieka s nepatrným podielom terciárneho sektora a takmer 9% okresov má poľnohospodársko-obslužný charakter vidieka s nepatrným podielom sekundárneho sektora. Výrobný charakter vidieka má takmer 9% okresov a výrobnó–obslužný charakter vidieka s nepatrným podielom primárneho sektora má 11% okresov“.

4.1 SÚČASNÝ STAV SÍDELNEJ A REGIONÁLNEJ SITUÁCIE

Súčasný stav sídelnej a regionálnej situácie na Slovensku – na začiatku 21.storočia – ako východisko pre ďalší predpokladaný vývoj v tejto rovine, je ovplyvňovaný predchádzajúcim vývojom spoločenstva na tomto území (historické dedičstvo), so všetkými jeho zlomovými situáciami, vrátane tých, ktoré prebehli v ostatnom čase. Špecifikom tejto situácie je skutočnosť, že sa tu prelínajú viaceré procesy prináležiace k rôznej civilizačnej orientácii (dobiehajúca modernizácia, globalizácia...) pričom územné spoločenstvá a územia rôznych regionálnych a sídelných typov sa nachádzajú v rôznych fázach modernizácie, s rôznymi dispozíciami k rozvoju ako i rôznou mierou zaostávania z situáciou v EÚ.

Súčasný stav sídelnej štruktúry je významne ovplyvňovaný územno-správnou reorganizáciou SR z roku 1996, ktorá bola významným zásahom do sociálno-priestorovej organizácie spoločnosti. Došlo k výraznému spomaleniu kvantitatívne orientovanej urbanizácie, čo vytvára vhodné predpoklady pre intenzívnejší kvalitatívne orientovaný rozvoj sídiel, vytvárajú sa niektoré predpoklady pre rozvoj environmentálne priaznivejšej priestorovej štruktúry najmä miest a pre účelnejšie a komplexnejšie využitie funkčných štruktúr v mestách. Na druhej strane

ekonomické štrukturálne zmeny prispievajú k prehĺbovaniu medziregionálnych rozdielov a k jasnému profilovaniu marginálnych a úspešných oblastí.

Niektoré z charakteristických črt súčasnej situácie:

- SR sa v súčasnosti nachádza v stave prehĺbujúcej sa fragmentácie a polarizácie spoločnosti, čo má svoj územný, sídelný a sociálno-ekonomický priemet;
- Uvedená polarizácia sa prejavuje v horizontálnej sociálno-priestorovej diferenciacii a vo vertikálnej sociálno-ekonomickej polarizácii;
- Zložitosť súčasnej situácie spočíva v tom, že obe tieto problémové dimenzie sa stretávajú spravidla v tých istých regiónoch a územiach, čím sa komplikujú rozvojové možnosti týchto regiónov a území a zároveň vyžadujú systémové a komplexné riešenie.

Tabuľka: Východisková a cieľová pozícia regiónov SR z pohľadu ich konvergenzie k priemeru EÚ-15

Región NUTS III	Východisková pozícia EÚ-15=100			Cieľová pozícia v roku 2013 EÚ-15=100		
	a	b	c	a	b	c
bratislavský kraj	108,7	101,2	105,8	nad 120	nad 115	nad 100
trnavský kraj	45,9	50,1	95,3	nad 60	nad 65	nad 100
trenčiansky kraj	42,3	46,3	95,3	nad 55	nad 60	nad 100
nitriansky kraj	38,7	50,6	80,7	okolo 50	nad 60	okolo 90
žilinský kraj	37,3	44,1	91,3	nad 50	nad 60	nad 90
banskobystrický kraj	39,9	50,9	83,6	nad 50	okolo 65	nad 85
prešovský kraj	28,5	36,8	85,8	nad 40	okolo 50	nad 85
košický kraj	42,1	55,9	79,9	nad 55	okolo 70	nad 85
SR spolu	46,6	55,2	88,5	nad 60	okolo 70	nad 90

4.2 OSÍDLLENIE

Vo vývoji osídlenia Slovenska, ktoré sa vyvíjalo kontinuálne niekoľko storočí (až tisícročí) sa za posledných 50-tich rokov 20. storočia uskutočnili dosť značné dôsledky spoločensko-ekonomických zmien.

Dramatické zmeny vo vývoji spoločnosti v poslednom desaťročí 20.storočia sa odrazili aj na vývoji osídlenia Slovenska. Prakticky sa zastavila výstavba bytov, radikálne sa zmenil prirodzený pohyb obyvateľstva, zásadne sa zmenila migrácia a pohyb obyvateľstva v priestore. Tieto zmeny mali a majú súvislosti na rozvoj urbanizácie i rast miest, tak na vývoj vzťahov medzi jednotlivými obcami. Vo vývoji urbanizácie v ostatných 15-tich rokov silne poklesli dovtedajšie tendencie

jednoznačnej koncentrácie obyvateľstva do vybraných centier. Vývoj urbanizácie sa prejavuje viacej formou koncentrovanej dekoncentrácie a pri najväčších mestách SR možno hovoriť aj o určitých suburbanizačných tendenciách.

4.2.1 VIDIECKE OSÍDLLENIE

Ak sa za mestské obyvateľstvo ráta počet obyvateľov v mestách a obciach s viac ako 5000 obyvateľov, potom za vidiecke osídlenie možno chápať ostatné osídlenie, t.j. obce menšie ako 5000 obyvateľov a bez štatútu mesta. Ide tak o 2736 obcí v SR ku Sčítaniu ľudu, domov a bytov z roku 2001. V roku 2001 žilo na vidieku cca 44,5% z celkového počtu obyvateľov SR. Podiel obyvateľov vo vidieckom osídlení je oproti roku 1991 stabilizovaný, s miernym nárastom v prospech vidieckych obcí – cca o 0,5%. Z celkového počtu obyvateľov žije v najmenších obciach do 1000 obyvateľov 16,3% z celkového počtu SR.

Tabuľka: Veľkostná štruktúra sídiel v Trnavskom samosprávnom kraji

Veľkostná štruktúra sídiel v TTSK (%)	
Sídla do 999 obyvateľov	51,8
Sídla do 4 999 obyvateľov	41,8
Sídla nad 5 000 obyvateľov	6,4
Obyvatelia miest	49,4
Obyvatelia vidieka	50,6

4.3 TEORETICKÝ PRÍSTUP K POLARIZÁCIÍ REGIONÁLNYCH ŠTRUKTÚR

Dôsledky transformačného procesu v krajinách strednej a východnej Európy ukazujú, že rozvojový proces má tendenciu smerovať nie k vyrovnaníu, ale skôr k udržiavaniu alebo zvýrazňovaniu rozdielov. Vo všeobecnosti, takýto trend tu možno zaznamenať v omnoho väčšej miere ako v rozvinutých západných krajinách s pomerne stabilizovaným hospodárstvom a vyzretými štruktúrami osídlenia.

Z teórie polarizácie vychádza, že rozvojový proces sa koncentruje na obmedzený počet regiónov, pričom rozvoj iných regiónov je obmedzený. Polarizovaný vzťah medzi rozvinutým „centrom“ a zaostávajúcou „perifériou“ možno ilustrovať na globálnej úrovni – medzi členskými krajinami EÚ a zvyškom Európy.

Súčasne s nerovnomerným priestorovým rozvojom sa prehlbujú sociálne nerovnomernosti – nezamestnanosť a znižujúca sa životná úroveň v zaostávajúcich regiónoch. Tie sú hlavnou hnacou silou ďalších negatívne sa prejavujúcich trendov ako úbytok obyvateľov zo sociálne a hospodársky deprimovaných oblastí a naopak, čoraz väčšie prehustenie v aglomeráciách, prípadne neúnosný nárast periodickej migrácie za prácou.

Aglomerácie ako póly rastu

Za istých podmienok polarizačné efekty, indukované v procese rozvoja, nemusia prinášať vždy len negatívne účinky, ale tzv. póly rastu sa môžu stať nositeľmi rozvojových impulzov a v konečnom dôsledku posúvať rozvoj celého regiónu, či krajiny vpred. Ako dôkazy účinnosti takýchto pólov rastu sa najčastejšie uvádzajú vznikajúce globálne mestá alebo „gateway-cities“. Avšak vývoj ku globálnym mestám má selektívny charakter, a len niekoľko málo metropol, ktorým sa podarí dosiahnuť a využiť zvlášť priaznivej situácie, sa môže stať uzlami zvýšeného toku informácií a kapitálu.

Pokiaľ centrami rastu sa stávajú najmä rozvinuté metropoly a v niektorých prípadoch aj spolu s ich pôvodne vidieckym zázemím, prípadne stredne veľké mestá, takmer nikdy nie sú medzi nimi staré priemyselné oblasti.

Problémom aplikácie stratégií koncepčne vychádzajúcich z polarizačných teórií však obvykle býva skutočnosť, že síce dokážu stimulovať rozvoj v bezprostrednom zázemí aglomerácií, kde ešte dosiahnu rozvojové podnety centier, no v periférnych a slabo rozvinutých oblastiach sú ich úspechy len veľmi obmedzené. A tiež platí, že čím je pól rastu silnejší a významnejší, tým silnejšími odsávacími efektmi sa prejavuje – v podobe emigrácie a odlivu kapitálu. Tieto efekty mnohokrát prevládnu nad žiaducimi difúznymi efektmi, takže pól rastu posilňuje najmä sám seba.

Koncepcia pólov rastu vo vzťahu k systému centrálnych miest a polycentrickému priestorovému rozvoju

Jediný pól rastu sotva dokáže „utiahnuť“ rozvoj celej krajiny a zabezpečiť uspokojivú úroveň rozvoja aj mimo metropolitnej oblasti. Bolo by žiaduce, aby vznikli aj ďalšie silné centrá, ktoré by vyvažovali vplyv rozvojových pólov a ich rozvojové impulzy by dokázali preniesť do svojich regiónov.

Práve s cieľom vyvážiť vplyv metropolitných oblastí boli v rámci systému centrálnych miest najmä v 70. a 80. rokoch silno podporované stredne veľké alebo menšie centrá vo vidieckom priestore. Rastové impulzy sa totiž nerozširujú z priestorového hľadiska kontinuálne, ale sledujú hierarchiu centrálnych miest. Platí jednoduché pravidlo – čím vyššie sa dané centrum v hierarchii nachádza a čím lepšie podmienky poskytuje, tým skôr sa môže stať kryštalizačným jadrom rozvoja. Rastúca popularita koncepcie pólov rastu a objavenie uvedených súvislostí je jednou z príčin opätovného upriamania pozornosti k systému centrálnych miest.

Rast významu kooperácie v priestore a vznik regionálnych sietí

Stratégia polarizovaného rozvoja nemôže fungovať bez kooperácie. Aby mesto mohlo odovzdávať rozvojové impulzy do okolia, musí byť začlenené do funkčne a hierarchicky prepojeného sídelného systému. *Pól rastu* vyžaduje pre svoje fungovanie aglomeračné prednosti mesta a veľké množstvo priestorovo koncentrovaných funkcií, aby mohol využívať pozitívne synergické efekty. Tie však nemôžu vzniknúť bez vzájomných väzieb.

Deľbu práce a formy spolupráce rozhodne nemožno nariaďovať zhora, ako tomu bolo kedysi – musí byť založená na dobrovoľnosti - mestá si, tak ako my sami, musia uvedomiť podstatu princípu deľby práce vo všeobecnosti, a tou je zvýšenie efektivity uskutočňovanej činnosti. Proces deľby práce sa obvykle najprv objavuje v rámci aglomerácie – mestá vo vonkajšom okruhu aglomerácie môžu pomôcť odbremeniť preťažené centrálné polohy a časť aktivít si medzi sebou rozdeliť. Aglomerácia tým nadobudne novú podobu – popri pôvodnom hlavnom centre vzniknú ďalšie, navzájom sa dopĺňujúce centrá.

4.4 Metodický prístup k polarizáciám a kritériá k výberu inovačných a kohéznych pólov rastu

Skupiny obcí

Obce boli zoradené do skupín podľa významu a ich lokalizácie v sídelnom systéme. Vyšpecifikovali sa inovačné póly rastu, záujmové územie inovačných pólov rastu a kohézne póly rastu nasledovne. Pri stanovovaní inovačných pólov rastu sa vychádzalo z celoštátnej územnoplánovacej dokumentácie Konceptia územného

rozvoja Slovenska 2001 a správneho členenia SR. Celkový počet hodnotených obcí SR bol 2 891. Celkový počet hodnotených obcí SR mimo Bratislavského kraja bol 2 818.

inovačné póly rastu sa hierarchicky členia na:

- centrum osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (krajské mesto)
  - centrum osídlenia regionálneho významu v rámci jadrového pásma ťažiska osídlenia 1. stupňa
  - centrum osídlenia regionálneho významu v rámci prímestského pásma ťažiska osídlenia 1. stupňa
  - centrum osídlenia regionálneho až nadregionálneho významu ako jadro ťažiska osídlenia 2. stupňa
  - centrum osídlenia regionálneho významu
- ✓ **záujmové územia inovačného pólu rastu** boli vymedzené na základe podkladov Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), kde boli definované a vymedzené ťažiská osídlenia. Záujmové územia inovačných pólov rastu boli vymedzené okolo centier osídlenia celoštátneho až medzinárodného významu (krajské mesto) a okolo centier osídlenia regionálneho až nadregionálneho významu tvoriacich jadro ťažiska osídlenia 2. stupňa. Záujmové územie inovačného pólu rastu pozostáva z katastrálnych území jadrového a prímestského pásma ťažísk osídlenia 1. stupňa a ťažísk osídlenia 2. stupňa
- ✓ **kohézne póly rastu** sa hierarchicky členia podľa svojej polohy v systéme osídlenia na:
- mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného jadrovým pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
  - mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného prímestským pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
  - mikroregionálne centrum ležiace v záujmovom území inovačného pólu rastu vymedzeného ťažiskom osídlenia 2. stupňa
  - mikroregionálne centrum mimo záujmového územia inovačných pólov rastu
- ✓ **obce mimo inovačných a kohéznych pólov rastu** sa členia podľa ich lokalizácie v systéme osídlenia na:
- obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného jadrovým pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa

- obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného prímestským pásmom ťažiska osídlenia 1. stupňa
- obec záujmového územia inovačného pólu rastu vymedzeného ťažiskom osídlenia 2. stupňa
- obec v ostatnom území.

Kritériá výberu pólov rastu

Navrhované obce ako inovačné a kohézne póly rastu boli vybraté na základe vstupných údajov a nasledovných kritérií:

Inovačné póly rastu:

- krajské mesto
- mesto so sídlom obvodu
- mesto s bývalým sídlom okresu

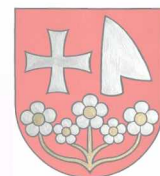
V SR sa v prvom návrhu vymedzilo 72 inovačných pólov rastu a bez Bratislavského kraja ich bolo 68. Zoznam inovačných pólov rastu sa na základe požiadaviek samosprávnych krajov doplnil a spolu sa tak vymedzilo 82 inovačných pólov rastu vrátane Bratislavského kraja a 78 inovačných pólov rastu mimo Bratislavského kraja.

Kohézne póly rastu:

- obce v ktorých sa súčasne nachádza matričný úrad, spoločný obecný úrad, ZŠ typu 3, bolo bývalým strediskom osídlenia miestneho významu, je ZMOS zvažované ako sídlo spoločného obecného úradu (spolu 92 obcí)
- obce v ktorých sa nachádza ZŠ typu 3 a má viac ako 100 žiakov (spolu 774 obcí)
- obce v ktorých sa nenachádza ZŠ typu 3 ale majú strednú školu (spolu 9 obcí)
- obce, ktoré nespĺňajú uvedené kritériá a sú väčšie ako 1500 obyvateľov v Prešovskom a Košickom kraji (spolu 17 obcí)

Prienikom uvedených kritérií sa v prvom návrhu vymedzilo v SR spolu 802 kohéznych pólov rastu vrátane Bratislavského kraja. Počet takto vymedzených kohéznych pólov rastu mimo Bratislavského kraja bol 769 obcí. Zoznam kohéznych pólov rastu sa na základe požiadaviek samosprávnych krajov doplnil a spolu sa tak vymedzilo 891 kohéznych pólov rastu vrátane Bratislavského kraja a 858 kohéznych pólov rastu mimo Bratislavského kraja. Medzi kohézne póly rastu patrí aj obec Zavar, čo vytvára vhodné podmienky a dobrú východiskovú pozíciu na úrovni čerpania NFP.

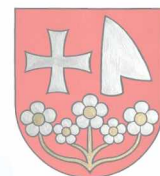
SÚHRNNÝ PREHĽAD ŠTRUKTÚRY SÍDIEL V KRAJI TRNAVA

Číselný prehľad počtu a podielu obyvateľov a obcí podľa zaradenia do štruktúry sídiel za Slovenskú republiku uvádzajú nasledujúce tabuľkové prehľady:

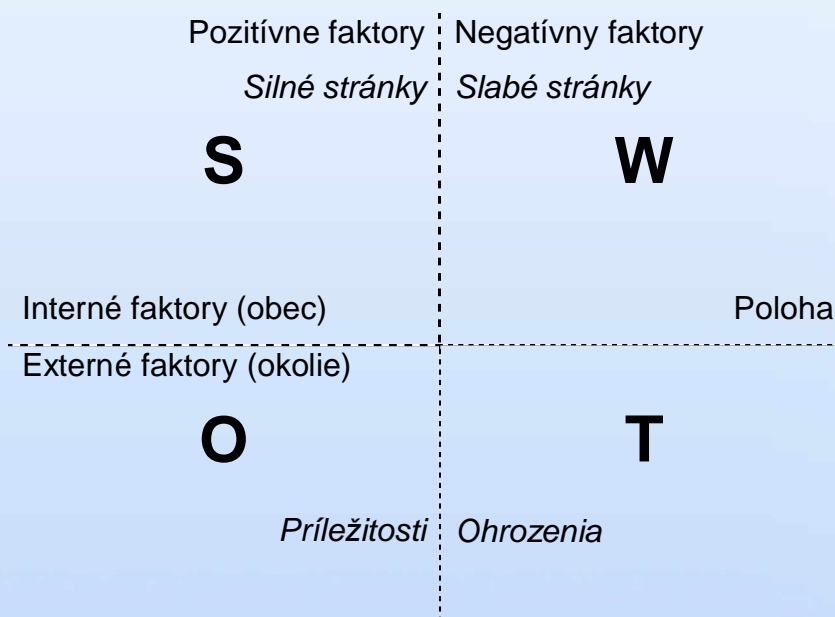
ZOZNAM OBCÍ V KRAJI TRNAVA			
Názov obce	kód okresu	Počet obyvateľov rok	
		2 001	2 004
INOVAČNÉ PÓLY RASTU			
Trnava	207	70 286	69 140
Dunajská Streda	201	23 519	23 562
Galanta	202	16 365	16 000
Hlohovec	203	23 729	23 151
Piešťany	204	30 606	29 957
Senica	205	21 253	21 028
Skalica	206	15 013	14 984
KOHÉZNE PÓLY RASTU V ZÁUJMOVOM ÚZEMÍ INOVAČNÝCH PÓLOV RASTU			
Brestovany	207	1 961	2 015
Bučany	207	2 118	2 157
Jaslovské Bohunice	207	1 690	1 848
Špačince	207	2 026	2 018
Zavar	207	1 727	1 755
Zeleneč	207	2 369	2 377
Hrnčiarovce nad Parnou	207	2 033	2 067
Lehnice	201	2 409	2 432
Šamorín	201	12 143	12 339
Štvrtok na Ostrove	201	1 679	1 733
Sereď	202	17 406	17 286
Šintava	202	1 687	1 719
Dolná Streda	202	1 304	1 374
Trakovice	203	1 296	1 321
Boleráz	207	1 982	2 062
Cífer	207	3 806	3 837
Dolná Krupá	207	2 237	2 229
Majcichov	207	1 830	1 857
Ružindol	207	1 248	1 292
Suchá nad Parnou	207	1 718	1 738
Šúrovce	207	2 211	2 213
Voderady	207	1 321	1 330
Križovany nad Dudváhom	207	1 747	1 758

5. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA OBCE

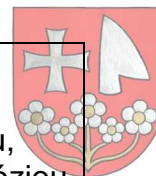
Stanovená stratégia rozvoja obce je v súlade so strategickými dokumentmi SR a EÚ a vychádza z výsledkov realizovaných analýz. Východiskom pre definovanie stratégie boli poznatky získané zo SWOT analýz, z identifikovaných kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.

Princíp SWOT analýzy:

SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • inžinierske siete – kompletná technická infraštruktúra • občianska vybavenosť (maloobchod a služby) • bytová výstavba • dostupnosť sídla okresu a kraja (Trnava) • dostupnosť pracovných príležitostí • dopravná dostupnosť • urbanistické riešenie obce • podnikateľské prostredie 	<ul style="list-style-type: none"> • existencia komplexu jadrových elektrární • nedostatok stavebných pozemkov vo vlastníctve obce • málo vybavený a zastaralý fond pôvodnej IBV • nedobudované chodníky a miestne komunikácie • riešenie bezbariérových vstupov • divoké skládky odpadu • nedostatok a vybavenosť oddychových zón, detských ihrísk • nízka kvalita zariadení hromadnej dopravy

<ul style="list-style-type: none"> • demografický nárast	<ul style="list-style-type: none"> • parkovanie a garážovanie osobných motorových vozidiel • prašnosť spôsobená dopravou, nedostatkom vetrolamov a eróziou pôdy • zlý stav historického budov • sociálna infraštruktúra (školsťvo, zdravotníctvo, kultúra, šport)
Možnosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • dobudovanie a rekonštrukcia chodníkov a miestnych komunikácií • vybudovanie kruhového objazdu • vybudovanie zberného dvora • vybudovanie kruhové objazdu • vybudovanie parkoviska • nákup pozemkov na vytvorenie stavebných pozemkov pre IBV, KBV a infraštruktúru • výsadba zelene mimo zastavaného územia obce • využitie finančných zdrojov z Environmentálneho fondu, fondov EÚ, dotácií a mimorozpočtových zdrojov • spätný migračný trend z mesta na obec • zvýšenie počtu autobusových liniek • obnova a rekonštrukcia dopravného značenia • umiestnenie bankomatu v obci • zvýšenie a podpora fungovania DSS • vybudovanie detského ihriska • zriadenie nových autobusových liniek , zvýšenie počtu autobusových liniek SAD	<ul style="list-style-type: none"> • rast nezamestnanosti • rast cien nehn. z titulu vstupu SR do EÚ • rast životných nákladov (energie, potraviny, služby) • zníženie úrovne a zamestnanosti v poľnohospodárstve • jadrová bezpečnosť a ohrozenie zložiek životného prostredia • zníženie pohody života existenciou jadrových zariadení a rádio. odpadov • PSA a priemyselno -logistický park • Migrácia obyvateľstva

Strategická vízia (globálny cieľ):

Zavar – miesto pre príjemný, kvalitný a plnohodnotný život – konkurencieschopná, čistá, kvalitne hospodáriaca samospráva s dobudovanou infraštruktúrou a vzdelanými ľuďmi.

Strategické ciele:

Z vykonaných analýz vyplynuli dve hlavné disparity. Na ich odstránenie boli identifikované nasledovné strategické ciele.

Strategický cieľ v hospodárskom rozvoji obce:

Zabezpečenie a udržanie kvalitných pracovných podmienok zvyšovaním konkurencieschopnosti obce Zavar – cestou ekonomického rastu a zhodnocovania obecného majetku.

Strategický cieľ v sociálnom rozvoji obce:

Zvyšovanie úrovne spoločenského a kultúrneho života obyvateľov obce v zdravom prostredí, podpora systému celoživotného vzdelávania v súlade s potrebami a požiadavkami trhu práce.

Priority na dosiahnutie strategických cieľov	Opatrenia napomáhajúce realizovať priority
1. Hospodársky rozvoj	1.1 Podnikanie 1.2. Doprava 1.3 Technická infraštruktúra
2. Sociálny rozvoj	2.1 Ľudské zdroje 2.2. Školstvo 2.3 Kultúra a šport 2.4 Životné prostredie

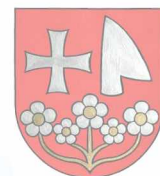
5.1 HOSPODÁRSKY ROZVOJ

5.1.1 Opatrenie č.1: Podnikanie

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne kvality poskytovaných služieb pre obyvateľov obce Zavar.

Ø Vízia

- Existujúce dobré podmienky pre súčasných malých a stredných podnikateľov a veľkých investorov
- Pripravené kvalitné podmienky pre spoluprácu s investormi
- Udržanie priaznivého demografického vývoja
- Udržanie vytvorených priaznivých pracovných a zárobkových možností

Silné stránky

- výhodná poloha
- dobrá dopravná dostupnosť
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily v tradičných odvetviach
- vybudovaná základná infraštruktúra
- vhodné prírodné podmienky
- existencia silnej podnikateľskej základne

Slabé stránky

- nepripravené nové územia pre potenciálny rozvoj priemyslu
- technická a dopravná infraštruktúra

Príležitosti

- vytvorenie priaznivých podmienok pre začínajúcich podnikateľov
- zriadenie vlastnej podnikateľskej činnosti obce
- napojenie sa na existujúce podniky a firmy

Ohrozenia

- migrácia obyvateľstva
- fluktuácia pracovnej sily
- slabá kúpna sila, resp. nezabezpečenie odbytu výrobkov

Ø Analýza hlavného problému v opatrení, príčiny a riešenia

⇒ Negatívny dopad výrobných podnikov

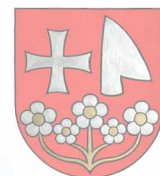
príčiny

- nedodržanie podmienok podpory
- nedostatok štátnych finančných prostriedkov
- nedostatok vlastných finančných zdrojov na realizáciu
- nízka podpora zo strany štátu

riešenia

- pripraviť kvalitné projekty
- využiť zdroje financovania zo štrukturálnych fondov EÚ, štátneho rozpočtu a iných zdrojov
- zabezpečiť dostatok finančných zdrojov pre spolufinancovanie

5.1.2 Opatrenie č. 2: Doprava

Zlepšiť technický stav a parametre miestnych komunikácií pre uľahčenie a zrýchlenie pohybu občanov v obci. Pri budovaní resp. rekonštrukcii miestnych komunikácií nevytvárať bariéry pre zdravotne postihnutých spoluobčanov.

Ø Vízia

- V obci je plynulá a dobre organizovaná doprava
- V obci je sieť ciest a chodníkov ktoré je nevyhnutné rekonštruovať
- Vybudovaný nový chodník na Športovej , Mlynskej a Blavskej ulici
- Zrekonštruované miestne komunikácie /Hlinická ulica a ďalšie/
- Odvodnené a zrekonštruované ulice Športová, Záhumenská a Vetrová
- Vyriešené problémy spojené s nepriaznivými pozostatkami výstavby kanalizácie
- Vytvorené chodníky pre cyklistov
- Vybudované parkovacie plochy
- Osadené lavičky v obci zatrávnené a zazelenané plochy v obci
- Zrekonštruované autobusové zastávky
- Osadené smerové orientačné tabule
- Zrekonštruované dopravné značenie v obci
- Existencia kruhového objazdu

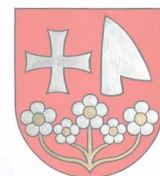
Čiastková SWOT analýza

Silné stránky - ľahká dostupnosť okresného i krajského centra

Slabé stránky - vysoké dopravné zaťaženie obce tranzitnou dopravou

- nedostatok parkovísk
- nedostatočné parametre miestnych komunikácií
- nevysporiadané pozemkové vzťahy
- nevyhovujúci stav pozemných komunikácií a chodníkov
- chýbajú cyklistické chodníky
- narastajúce dopravné zaťaženie vysokým nárastom miestneho obyvateľstva

- Príležitosti**
- dotácie zo štátneho rozpočtu a štrukturálne fondy
  - úprava centra obce
- Ohrozenia**
- nedoriešené majetko-právne vzťahy
  - obmedzenie štátnych aj neštátnych dotácií do rozvoja dopravy

Ø Analýza hlavného problému v opatrení, príčiny a riešenia

⇒ **Nevyhovujúci stav komunikácií, nedostatočné parametre komunikácií**

- príčiny*
- chýba plán údržby komunikácií
  - nevysporiadané vlastnícke vzťahy
  - vysoké dopravné zaťaženie obce
  - chýba kvalitná sieť komunikácií
- riešenia*
- vypracovať plán údržby komunikácií
  - opravu komunikácií nezahŕňať do rozvojových programov obce, ale postupovať podľa plánu údržby
  - každoročne vyčleniť pevnú finančnú čiastku v rozpočte obce na údržbu komunikácií
  - vybudovať kvalitnú sieť komunikácií
  - zvýšiť parametre komunikácií
  - zrekonštruovať existujúce komunikácie
  - vytvoriť parkoviská

5.1.3 Opatrenie č. 3: Technická infraštruktúra

Rozvíjať komplexnú infraštruktúru podporujúcu rozvoj obce a zohľadňujúcu požadované nároky na rast kvality životného prostredia.

Ø Vízia

- Odstránené negatíva súvisiace s vybudovanou kanalizačnou sieťou v celej obci
- Zastrešená plocha pred vstupom do Domu smútku

- Zrekonštruované a modernizované obecné budovy, DSS, Základná a materská škola a kultúrne pamiatky obce Zavar
- Polyfunkčné domy

Čiastková SWOT analýza

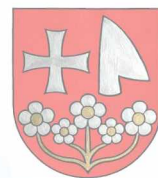
- Silné stránky**
- obec je plynofikovaná a je vybudovaný vodovod a kanalizácia
  - dobrá sociálna infraštruktúra (zdravotné stredisko, lekáreň, pošta, športový areál, park, kultúrny dom, dom smútku, poľovnícky dom a dom záhradkárov...)
- Slabé stránky**
- obecné budovy vyžadujú komplexné opravy resp. rekonštrukcie
  - nepostačujúca kapacita základnej školy s materskou školou
  - vysoký prírastok obyvateľstva a tomu nezodpovedajúca Infraštruktúra
- Príležitosti**
- možnosť financovania technickej infraštruktúry z domácich aj zahraničných zdrojov
- Ohrozenia**
- nestabilné legislatívne prostredie
  - radikálny rast cien vstupov

Ø Analýza hlavného problému v opatrení, príčiny a riešenia

⇒ Riešenie problémov technickej infraštruktúry

- príčiny*
- nedostatok vlastných finančných zdrojov na realizáciu
  - nízka podpora zo strany štátu
- riešenia*
- vyčleniť dostatok finančných prostriedkov z rozpočtu obce na prípravu projektov
  - pripraviť kvalitné projekty
  - využiť zdroje financovania zo štrukturálnych fondov EÚ, štátneho rozpočtu a iných zdrojov
  - zabezpečiť dostatok finančných zdrojov z vlastného rozpočtu na financovanie resp. spolufinancovanie

5.2. SOCIÁLNY ROZVOJ

5.2.1 Opatrenie č.4: Ľudské zdroje

Zlepšením vzájomnej komunikácie s občanmi docieľiť zvýšenie angažovanosti občanov pri riešení celo obecných problémov, napomáhať k adaptácii obyvateľov na neustále sa meniace požiadavky pracovného trhu.

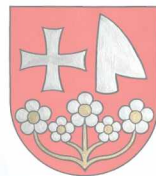
Ø Vízia

- Obyvatelia sa zapájajú do tvorby rozvojových programov obce
- Dobré medzil'udské vzťahy
- Obyvatelia sú hrdí na svoju obec, chránia ju a zveľaďujú, cítia sa bezpečne
- Vznikli nové lokality rodinných domov a nájomných bytov pre mladých
- Celoživotné vzdelávanie – zabezpečenie adaptability obyvateľov obce na nové pracovné požiadavky
- Fungujú dobrovoľné a charitatívne organizácie s orientáciou na poskytovanie sociálnych služieb
- Noví obyvatelia sa zžili s obcou
- V samostatnom zariadení je postarané o obyvateľov v postproduktívnom veku

Čiastková SWOT analýza

- Silné stránky**
- národnostná a náboženská znášanlivosť
  - sociálna starostlivosť o starších občanov – zabezpečovanie obedov
  - pravidelné organizovanie kultúrnych a športových podujatí v obci
  - existencia spolkov a združení
  - opatrovateľská služba

- Slabé stránky**
- nezáujem verejnosti o veci verejné a spoluprácu s obecným úradom
  - nie je vybudovaný systém informovania občanov o činnosti obecného úradu
  - vandalizmus, zvýšená kriminalita

- zlé medziľudské vzťahy
- pasivita mladých
- prílišné konzervatívne myslenie
- anonymné spolunažívanie s novými obyvateľmi
- vysoká migrácia
- absencia zariadenia pre obyvateľov v post produktívnom veku
- fluktuácia obyvateľstva

- Príležitosti**
- možnosť využitia moderných informačných technológií pre zvyšovanie úrovne vzdelávania
  - pripravenosť mladých ľudí na príjem a šírenie informácií pomocou moderných informačných technológií
  - rozvoj tretieho sektora
  - rozširujúca sa ponuka celoživotného vzdelávania

- Ohrozenia**
- nedostatočná legislatíva v sociálnej oblasti

Ø Analýza hlavného problému v opatrení, príčiny a riešenia

⇒ **Pasivita, apatia obyvateľov**

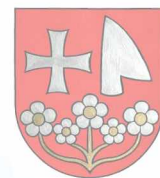
príčiny

- nedôvera obyvateľov k verejným inštitúciám
- chýba spätná väzba medzi obcou a obyvateľmi (nedostatočná informovanosť obec – občan – obec)
- chýba účinný systém priamych kontaktov orgánov obce s občanmi, resp. systém informovania občanov o činnosti samosprávy a naopak
- nedostatok technických prostriedkov

riešenia

- vytvoriť systém spätnej väzby medzi obcou a obyvateľmi
- vytvoriť systém informovania od samosprávy obce smerom k občanovi
- vydávať obecné noviny

- pravidelne aktualizovať internetovú stránku
- zabezpečiť technické prostriedky na šírenie informácií
- využiť občiansku iniciatívu a aktivity občianskych združení
- vydávať časopis Zavarské slovo

5.2.2 Opatrenie č. 5: Školstvo

Ø Vízia

„Kde investovať?“, „Čo vylepšiť?“, „Ako si zabezpečiť náskok pred konkurenciou?“, to všetko sú otázky, ktoré si zákonite skôr alebo neskôr položí každý Zavarčan. Skrátka ktokoľvek, kto sa neuspokojí s tým čo je, ale hľadá to, čo by mohlo byť a pozerá sa do budúcnosti.

Okrem klasických oblastí, v ktorých ide o vylepšenie služieb, technológií alebo produktov sú tu ešte oblasti, ktoré sú dlhú dobu zaznávané. Sú to: škola, učiteľ a žiak.

Preto vedenie obce Zavar, v spolupráci so zástupcami Základnej školy s materskou školou pripravujú projektový zámer za účelom získania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Prostriedky chceme použiť na rozširovanie výstavby základnej školy s materskou školou a modernizáciu existujúcich vzdelávacích zariadení. Naším cieľom je zlepšiť podmienky vzdelávacieho procesu, vybavenie školy a dostať sa tak na úroveň európskych štandardov.

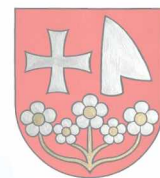
Čiastková SWOT analýza

Silné stránky

- Vysoká kvalifikovanosť /odbornosť / pedagógov
- Možnosti odborného rastu
- Starostlivosť o talentované deti
- Ochota Zavarčanov a OÚ rozšíriť výstavbu ZŠ a MŠ

Slabé stránky

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zavar

- Zlý technický stav a vybavenosť objektov
- Vysoké prevádzkové náklady
- Neatraktivnosť učiteľského povolania
- Finančné hodnotenie práce zamestnancov ZŠ a MŠ
- Zvyšujúci sa vekový priemer pedagógov
- Nízky stupeň internetizácie
- Nedostatok moderných učebných pomôcok

Ohrozenia

- Zhoršenie technického stavu a zvýšenie prevádzkových nákladov objektov
- Nedostatok finančných prostriedkov
- Vynútené investičné akcie obce Zavar
- Vysoký nárast obyvateľstva na sídlisku Poronda
- Výstavba ďalších priemyselných parkov
- Migrácia vzdelanej pracovnej sily

Príležitosti

- Zapojenie sa do programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí a regiónu
- Zlepšenie postavenia školy v regióne
- Informatizácia vzdelávania a výchovy
- Čerpanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie
- Podpora rozvoja na realizovanie ústavného práva na možnosť zlepšenia vzdelania
- Budovanie nových kapacít škôl a školských zariadení

Ø Analýza hlavného problému v opatrení, príčiny a riešenia

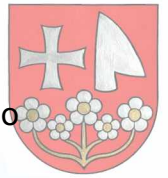
⇒ **Riešenie problémov školskej infraštruktúry**

príčiny

- nedostatok vlastných finančných zdrojov na realizáciu projektov v oblasti infraštruktúry vzdelávania

riešenia

- vyčleniť dostatok finančných prostriedkov z rozpočtu obce na prípravu projektov

- pripraviť kvalitné projekty
- využiť zdroje financovania zo štrukturálnych fondov EÚ, štátneho rozpočtu a iných zdrojov
- zabezpečiť dostatok finančných zdrojov z vlastného rozpočtu na financovanie resp. spolufinancovanie projektov

5.2.3. Opatrenie č. 6: Kultúra a šport

Trvale pôsobiť na kultúrne povedomie obyvateľov širokou ponukou kultúrnych aktivít organizovaných aktívnymi miestnymi obyvateľmi.

Ø Vízia

- Zrekonštruované centrum obce
- Dostatok zaujímavých propagačných materiálov o bohatej histórii obce
- Sú zachované tradičné kultúrne podujatia a významné akcie
- V obci je široká sieť záujmových skupín v oblasti kultúry a športu
- Sú zrekonštruované ihriská a športoviská
- Centrum vzdelávania, kultúry a služieb (kultúrny dom) sa využíva počas celého roku
- Občania sú aktívne zapojení do kultúrneho a športového života obce
- Naplno sa využívajú IT

Čiastková SWOT analýza

- Silné stránky**
- rozmanitosť kultúrnych a športových spolkov
  - kultúrne pamiatky
  - história
  - rozmanité a pravidelne sa opakujúce kultúrne a športové akcie
- Slabé stránky**
- malý záujem ľudí o kultúrne a spoločenské podujatia
  - ťažká finančná situácia športových klubov a kultúrnych spolkov
  - absencia športových zariadení
  - nedostatok propagačných materiálov o obci

- Príležitosti**
- organizovanie tradičných aj nových typov podujatí
  - granty a dotácie určené na rozvoj športu a kultúry
  - podpora rozvoja kultúry zo strany VÚC

- Ohrozenia**
- ústup tradícií, vplyvy iných vzorov a kultúr
  - strata záujmu o šport a kultúru
  - existenčné problémy jednotlivých subjektov

Ø Analýza hlavného problému v opatrení, príčiny a riešenia

⇒ **Nedostatok parkových plôch pre dennú rekreáciu s viacúčelovou vybavenosťou**

príčiny

- minimálne využívanie existujúcich prírodných možností
- nevenovanie pozornosti zariadeniam pre dennú rekreáciu

riešenia

- zrekonštruovať centrum obce
- využiť existujúce prírodné možnosti pre oddych
- vybudovať detské ihriská a zrekonštruovať pôvodné ihriská

5.2.4 Opatrenie č. 7: Životné prostredie

Neustálou osvetou, výchovou a informovaním mládeže i dospelých zvyšovať kvalitu životného prostredia.

Ø Vízia

- Zdravé životné prostredie
- Záujem obyvateľov o životné prostredie a aktívna ochrana ŽP

- Neexistencia divokých skládok
- Nevyskytujú sa prípady poškodzovania obecného majetku a zelene
- Zvýšené environmentálne povedomie obyvateľstva
- Vypracovaná štúdia zelene a projekty parkov
- Výmena skúseností a vytvorené partnerstvo s inými obcami
- Vybudovaný zberný dvor
- Zrekultivovaná odpadová jama
- Zatrávnenie plôch

Čiastková SWOT analýza

- Silné stránky**
- zachovalé vidiecke prostredie
  - bohatosť fauny a flóry

Slabé stránky

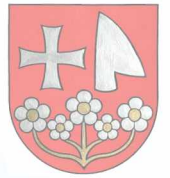
- nezáujem obyvateľov o ochranu životného prostredia
- chýbajúca osvetová činnosť
- vyskytujúci sa vandalizmus
- úbytok zelene
- vysoká hlučnosť a prašnosť

- Príležitosti**
- kontrola vplyvu činnosti priemyselných parkov
  - politika EÚ smerujúca k trvalo udržateľnému rozvoju

- Ohrozenia**
- nárast výskytu nových druhov ochorení v dôsledku globálneho otepľovania
  - výskyt živočíšnych škodcov bez prítomnosti prirodzených nepriateľov
  - následky globálneho otepľovania
  - znečistenie prostredia tranzitnou dopravou

Ø Analýza hlavného problému, príčiny a riešenia

⇒ **Nízke environmentálne povedomie obyvateľstva**

príčiny

- občania si dostatočne neuvedomujú neustály rast produkovaného odpadu domácnosťami a podnikateľskými subjektmi
- bagatelizovanie problému s likvidáciou odpadu
- slabá starostlivosť o udržanie zdravého životného prostredia

riešenia

- osвета v oblasti ochrany životného prostredia
- environmentálna výchova detí v materskej škole a základnej škole
- starostlivosť obce o životné prostredie
- zapojenie spolkov a záujmových združení do osvetu a ochrany životného prostredia

6. NÁVRH AKTIVÍT K JEDNOTLIVÝM OPATRENIAM

6.1 PRIORITA 1 – HOSPODÁRSKY ROZVOJ

6.1.1 Podnikanie

Aktivity:

- ✓ upraviť miestnu legislatívu tak aby podporovala malé podnikanie
- ✓ spolupracovať s podnikateľmi pred prijímaním strategických zámerov
- ✓ zriadiť vlastnú podnikateľskú činnosť obce
- ✓ zriadenie bankomatu

6.1.2 Doprava

Aktivity:

- ✓ vypracovať projekty obnovy a rekonštrukcie obecných komunikácií a parkovacích plôch v spojení s dobudovaním resp. rekonštrukciami inžinierskych sietí
- ✓ rekonštrukcia a odvodnenie miestnych komunikácií a chodníkov
- ✓ vybudovať chodníky v celej obci
- ✓ vypracovať systém značenia ulíc a zrealizovať značenie
- ✓ vypracovať projekt a zrealizovať chodníky pre cyklistov
- ✓ postupne riešiť majetko-právne vysporiadanie pozemkov
- ✓ rekonštrukcia verejných priestranstiev
- ✓ rekonštrukcia autobusových zastávok, dopravného značenia
- ✓ osadenie orientačných tabúl
- ✓ riešiť dostupnosť liniek MHD zo vzdialenejších častí obce (ul. Hlavná)

6.1.3 Technická infraštruktúra

Aktivity:

- ✓ zastrešenie plochy pred vstupom do domu smútku
- ✓ dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia sociálnej infraštruktúry

- ✓ **dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia kultúrnej infraštruktúry**
- ✓ **zrekonštruovať obecný rozhlas**
- ✓ **zabezpečenie zariadenia štátnej polície v obci**
- ✓ **vybudovať nájomné byty**
- ✓ **podporovať individuálnu bytovú výstavbu**
- ✓ **vybudovanie polyfunkčných domov služieb**

6.2 PRIORITA 2 – SOCIÁLNY ROZVOJ

6.2.1 Ľudské zdroje

Aktivity:

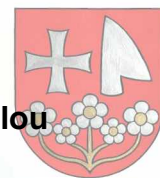
- ✓ **aktivizovať činnosť miestnych spolkov a združení**
- ✓ **zabezpečiť aktuálne zverejňovanie informácií pre občanov na internetovej stránke obce, aktualizácia web stránky**
- ✓ **zabezpečiť vydávanie časopisu „Zavarské slovo“**
- ✓ **zriadenie informačných tabúl**
- ✓ **organizovať vzdelávacie kurzy pre občanov obce**
- ✓ **zintenzívniť komunikáciu s občanmi prostredníctvom moderných technológií**
- ✓ **zvolávať verejné zhromaždenia občanov**
- ✓ **podpora rozvoja IT**
- ✓ **na osvetu využívanie a vývesiek a obecného rozhlasu**
- ✓ **napomáhať obyvateľom obce v ich adaptácií na nové životné podmienky**

6.2.2. Školstvo

Aktivity :

- ✓ **dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia školskej infraštruktúry**
- ✓ **zlepšenie technického stavu a vybavenosti objektov školskej infraštruktúry**
- ✓ **zníženie prevádzkových nákladov**
- ✓ **zabezpečenie vybavenosti školskej infraštruktúry IKT**

- ✓ zabezpečenie ako i aplikácia moderných učebných pomôcok
- ✓ zabezpečenie lepšieho postavenia základnej školy s materskou školou vytvorením spádovej oblasti

6.2.3. Šport a kultúra

Aktivity:

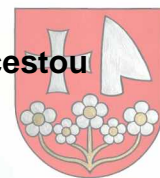
- ✓ podpora tradícií, remeselných činností, folklóru a ich prezentácie
- ✓ zrekonštruovať centrum obce
- ✓ zrekonštruovať resp. vybudovať športoviská a ihriská pre deti a mládež
- ✓ zachovať tradičné kultúrne podujatia a zaviesť nové
- ✓ aktívna spolupráca s DSS , spoločenskými, športovými ,kultúrnymi klubmi a spolkami v obci
- ✓ zabezpečiť propagáciu obce vydávaním vhodných informačných materiálov o obci
- ✓ zriadiť klub mládeže
- ✓ tvorba partnerstiev
- ✓ podpora športu a kultúry aj prostredníctvom poskytovania finančných prostriedkov
- ✓ obnoviť verejné priestranstvá
- ✓ vysporiadať majetkovo - právne, pozemky v športovom areály

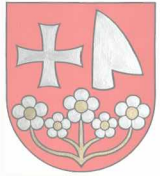
6.2.4 Životné prostredie

Aktivity:

- ✓ vypracovať štúdiu zelene a projekty parkov
- ✓ organizovať propagačnú kampaň zameranú na vysvetlenie dôležitosti ochrany životného prostredia občanom
- ✓ organizovať podujatia pre deti a dospelých zamerané na ochranu životného prostredia
- ✓ zabezpečiť postupné odstraňovanie divokých skládok
- ✓ zvýšiť a skvalitniť starostlivosť o zeleň v obci
- ✓ zvýšiť zimnú údržbu komunikácií a chodníkov
- ✓ kontrolovať vplyv priemyselných parkov na životné prostredie

- ✓ **riešenie problémov spojených s odpadovým hospodárstvom cestou zberného dvora**
- ✓ **rozmiestniť v obci odpadkové koše a doplniť kontajnery**
- ✓ **rekultivácia odpadovej jamy**
- ✓ **požadovať od manažmentu Poľnohospodárskeho družstva riešenie nežiaducich vplyvov na ovzdušie, nakoľko doterajšie riešenie je nepostačujúce**

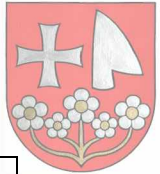
7. INDIKATÍVNY PLÁN

7.1 PRIORITA 1 – HOSPODÁRSKY ROZVOJ

Strategický cieľ v hospodárskom rozvoji obce: Zabezpečenie a udržanie kvalitných pracovných podmienok zvyšovaním konkurencieschopnosti obce Zavar – cestou ekonomického rastu a zhodnocovania obecného majetku.

7.1.1 Podnikanie (akčné plány)

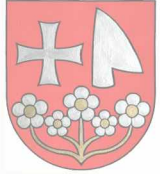
Aktivita	Osobná, inštitucionálna zodpovednosť	Cieľová skupina	Časový rámec	Možné zdroje	Monitorovacie indikátory
Upraviť miestnu legislatívu tak, aby podporovala podnikanie	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Podnikatelia	2008 - 2009	Rozpočet obce	Uznesenie, smernice
Zriadiť vlastnú podnikateľskú činnosť obce	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Obec, občania	2008	Rozpočet obce	Kontrolór obce
Zriadenie bankomatu	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008	Rozpočet obce, iné zdroje	Zmluva

7.1.2 Doprava (akčné plány)

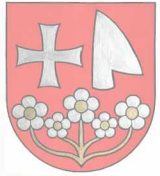
Aktivita	Osobná, inštitucionálna zodpovednosť	Cieľová skupina	Časový rámec	Možné zdroje	Monitorovacie indikátory
Vypracovať projekty obnovy a rekonštrukcie obecných komunikácií a parkovacích plôch v spojení s dobudovaním resp. rekonštrukciami inžinierskych sietí	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Vypracovaný projekt
Vybudovanie nových ulíc so zavedením inžinierskych sietí Rekonštrukcia a odvodnenie miestnych komunikácií a chodníkov	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Dĺžka zrekonštruovaných a vybudovaných miestnych komunikácií
Vybudovať nové chodníky v celej obci	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Vybudovaná dĺžka chodníka
Vypracovať systém značenia ulíc a zrealizovať značenie	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Označené ulice
Vypracovať projekt a zrealizovať chodníky pre cyklistov	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Vypracovaný projekt
Rekonštrukcia verejných priestranstiev	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Zrekonštruované verejné priestranstvá
Rekonštrukcia autobusových zastávok, dopravného značenia	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Zrekonštruované dopravné značenie a autobusové zastávky
Osadenie orientačných tabúľ	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Zrealizované označenie

7.1.3 Technická infraštruktúra (akčné plány)

Aktivita	Osobná, inštitucionálna zodpovednosť	Cieľová skupina	Časový rámec	Možné zdroje	Monitorovacie indikátory
Dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia školskej infraštruktúry so športovou halou	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Zrealizovanie projektu
Zastrešenie plochy pred vstupom do domu smútku	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Zastrešená plocha v m ²
Dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia sociálnej infraštruktúry a služieb	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Rozpočet obce	Zrealizovanie projektu
Dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia kultúrnej infraštruktúry vrátane športovej haly	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Obecný rozpočet	Zrealizovanie projektu
Zrekonštruovať obecný rozhlas	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Obecný rozpočet	Zrealizovanie projektu
Vybudovať nájomné byty	Podnikateľ Obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2010	Štátny rozpočet Obecný rozpočet	Počet vybudovaných bytov
Podporovať individuálnu bytovú výstavbu	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008-2010	Súkromné zdroje podnikateľa	Počet vybudovaných bytov
Vybudovanie/rekonštrukcia polyfunkčného domu ako sídla - policajného obvodu -kancelárie - skladové priestory - obecný požiarňický zbor s garážou - skladové priestory - garáže	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008-2010	Obecné zdroje Štátny rozpočet ERDF	Existencia funkčného polyfunkčného domu

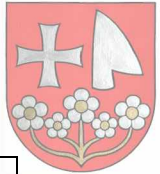

7.2 PRIORITA 2 – SOCIÁLNY ROZVOJ

Strategický cieľ v sociálnom rozvoji obce: Zvyšovanie úrovne spoločenského a kultúrneho života obyvateľov obce v zdravom prostredí, podpora systému celoživotného vzdelávania v súlade s potrebami a požiadavkami trhu práce.

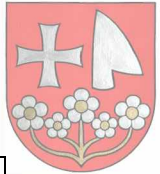
7.2.1 Ľudské zdroje (akčné plány)

Aktivita	Osobná, inštitucionálna zodpovednosť	Cieľová skupina	Časový rámec	Možné zdroje	Monitorovacie indikátory
Zabezpečiť aktuálne zverejňovanie informácií pre občanov na internetovej stránke obce, aktualizácia web stránky	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - trvalo	Obecný rozpočet	Web stránka
Zriadenie informačných tabúl	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - trvalo	Obecný rozpočet	Počet zriadených info. tabúl
Zvolávať verejné zhromaždenia občanov	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - trvalo	Obecný rozpočet	Počet zvolaných verejných zhromaždení
Podpora rozvoja IT	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - trvalo	Obecný rozpočet, ESF	Počet občanov využívajúcich IT
Na osvetu využívanie obecného rozhlasu a vývesiek	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - trvalo	Obecný rozpočet	Frekvencia využívania rozhlasu a počet vývesiek
Zabezpečiť vydávanie časopisu – „Zavarské slovo“	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 – trvalo	Obecný rozpočet	Počet výtlačkov ročne
Organizovať vzdelávacie kurzy	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - trvalo	Obecný rozpočet	Počet kurzov Počet účastníkov

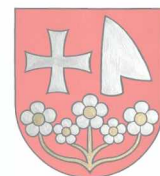
7.2.2 Šport a kultúra (akčné plány)

Aktivita	Osobná, inštitucionálna zodpovednosť	Cieľová skupina	Časový rámec	Možné zdroje	Monitorovacie indikátory
Zrekonštruovať centrum obce	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2010	ERDF Štátny rozpočet Obecný rozpočet	Zrealizovanie projektu
Usporiadávať tradičné kultúrne akcie	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2012	Obecný rozpočet	Počet návštevníkov ročne
Obnoviť verejné priestranstvá (osadiť lavičky, vysadiť zeleň...)	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	ERDF Štátny rozpočet Obecný rozpočet	Počet osadených lavičiek Počet vysadených stromov
Zrekonštruovať resp. vybudovať nové športoviská	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2013	Obecný rozpočet	Počet vybudovaných a zrekonštruovaných športovísk
Zrekonštruovať resp. vybudovať športoviská a ihriská pre deti a mládež	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2009 - 2011	Obecný rozpočet	Zrealizovanie projektu
Zachovať tradičné kultúrne podujatia a zaviesť nové	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	každoročne	Obecný rozpočet Rozpočet NSK, TTSK na podporu kultúry a športu	Počet kultúrnych podujatí
Zabezpečiť propagáciu obce vydávaním vhodných informačných materiálov o obci	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	každoročne	Obecný rozpočet	Počet výtlačkov ročne
Zriadiť klub mládeže a pre mládež telocvičňu resp. športovú halu	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2010	Obecný rozpočet	Zrealizovanie projektu

7.2.3 Životné prostredie (akčné plány)

Aktivita	Osobná, inštitucionálna zodpovednosť	Cieľová skupina	Časový rámec	Možné zdroje	Monitorovacie indikátory
Vypracovať štúdiu zelene a projekty parkov	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 – 2010	Obecný rozpočet, ERDF	Štúdia
Zvýšiť zimnú údržbu komunikácií a chodníkov	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	každoročne	Obecný rozpočet	Plocha v m
Riešenie problémov spojených s odpadovým hospodárstvom cestou zberného dvora	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2010	Environmentálny fond, Obecný rozpočet	Vypracovanie projektu
Organizovať podujatia pre deti a dospelých zamerané na ochranu životného prostredia	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	každoročne	Obecný rozpočet	Počet zorganizovaných akcií Počet účastníkov na daných akciách
Rozmiestniť v obci odpadkové koše a doplniť kontajnery	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008 - 2010	Obecný rozpočet	Počet košov a kontajnerov
Zvýšiť a skvalitniť starostlivosť o zeleň v obci	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	každoročne	Obecný rozpočet	Počet vysadených stromov
Zabezpečiť postupné odstraňovanie/ rekultiváciu odpadovej jamy na trávnatú plochu resp. z časti na infraštruktúru multifunkčnej budovy a zberného dvora druhotných surovín	Starosta, obecné zastupiteľstvo	Občania	2008-2013	Obecný rozpočet/ Environfond/ ERDF	Počet odstránených skládok Vyčistená plocha v m ²

8. ZÁVER

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zavar je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

Významnou vlastnosťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja by mala byť životaschopnosť tohto dokumentu. Živý dokument znamená, že súčasné poznanie a rozvojové potreby nie sú poznaním a potrebami konečnými, a že v budúcnosti sa toto poznanie a potreby môžu a budú dopĺňať a meniť. Preto by program mal zabezpečiť, aby v ňom aj budúce myšlienky a projekty našli svoje uplatnenie. Zároveň je dôležité, aby obec zmenami v programe nezľavovala z najdôležitejších rozvojových princípov a hodnôt. To znamená, že obec by si dlhodobo mala udržiavať svoju víziu a strategické ciele a mala záujem o realizáciu takých zámerov, ktoré túto víziu a ciele podporujú.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Zavar je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

8.1 FINAČNÉ ZABEZPEČENIE PHSR

Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa musí prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky obecného úradu, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi.

8.2 ADMINISTRATÍVNE ZABEZPEČENIE PHSR

Nevyhnutnou podmienkou „života PHSR“ je administratívne zabezpečenie jeho realizácie. Príprava PHSR predstavovala tvorivú činnosť so zapojením širokej skupiny odborníkov, ktorí doň vložili svoje poznatky a skúsenosti. Realizácia zasa vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupiny odborníkov a pracovníkov obecného úradu.

8.3 MONITOROVANIE PHSR

Monitorovanie PHSR budú uskutočňovať:

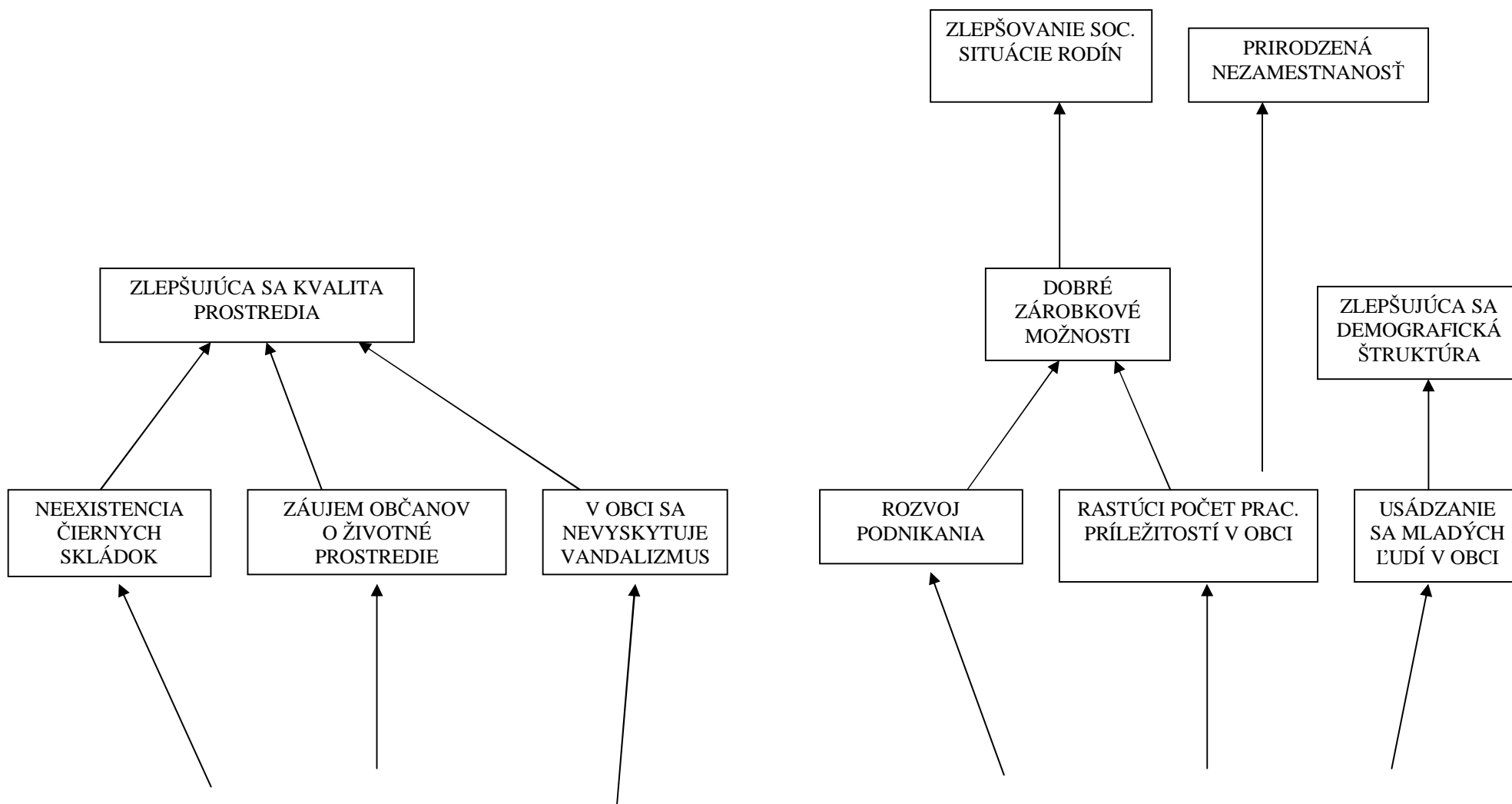
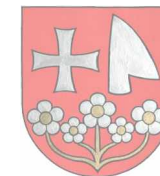
- Obecné zastupiteľstvo

Doplnenie PHSR sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PHSR, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, opatrenia, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie obecného zastupiteľstva.

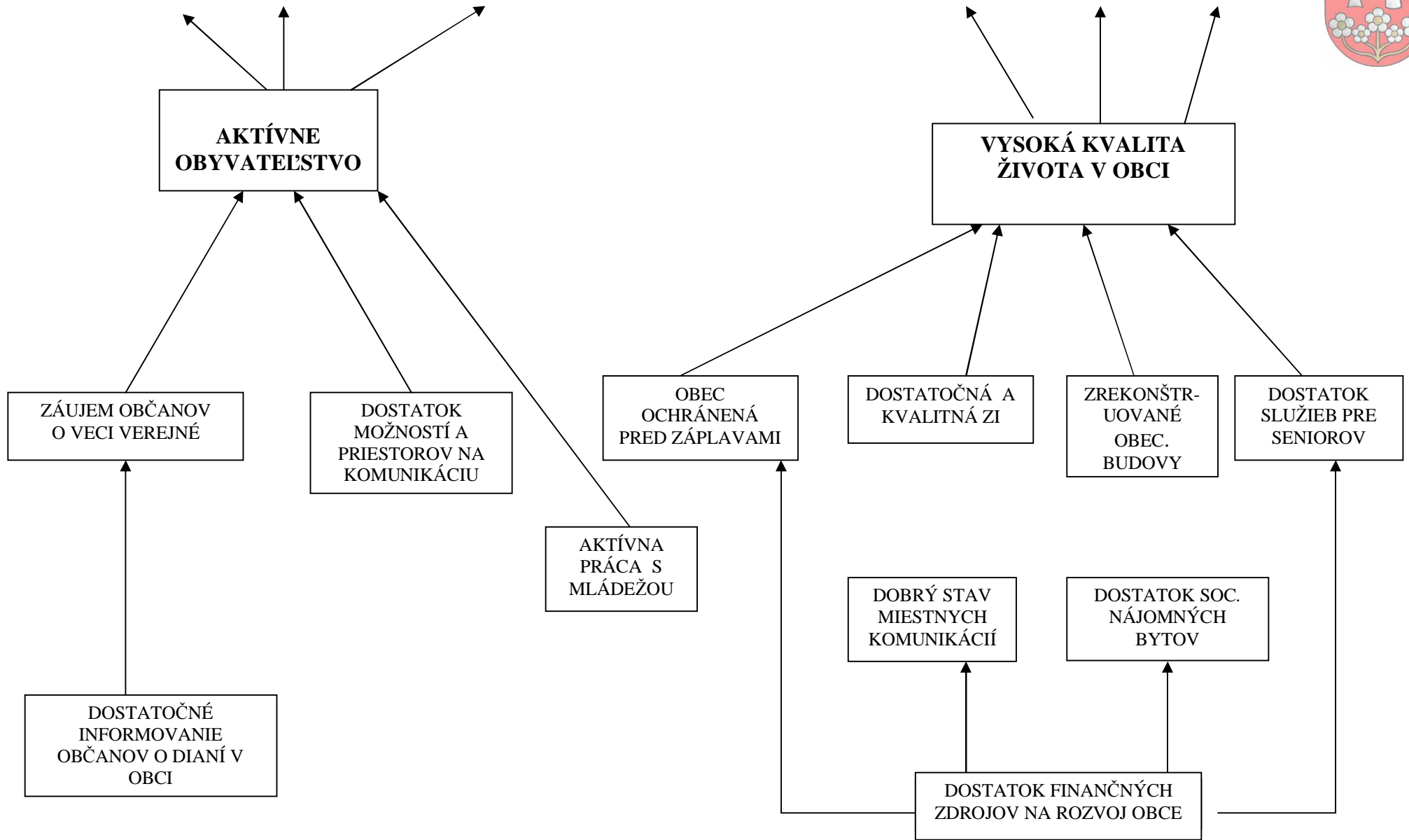
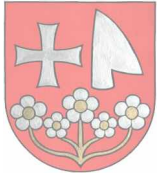

PRÍLOHY

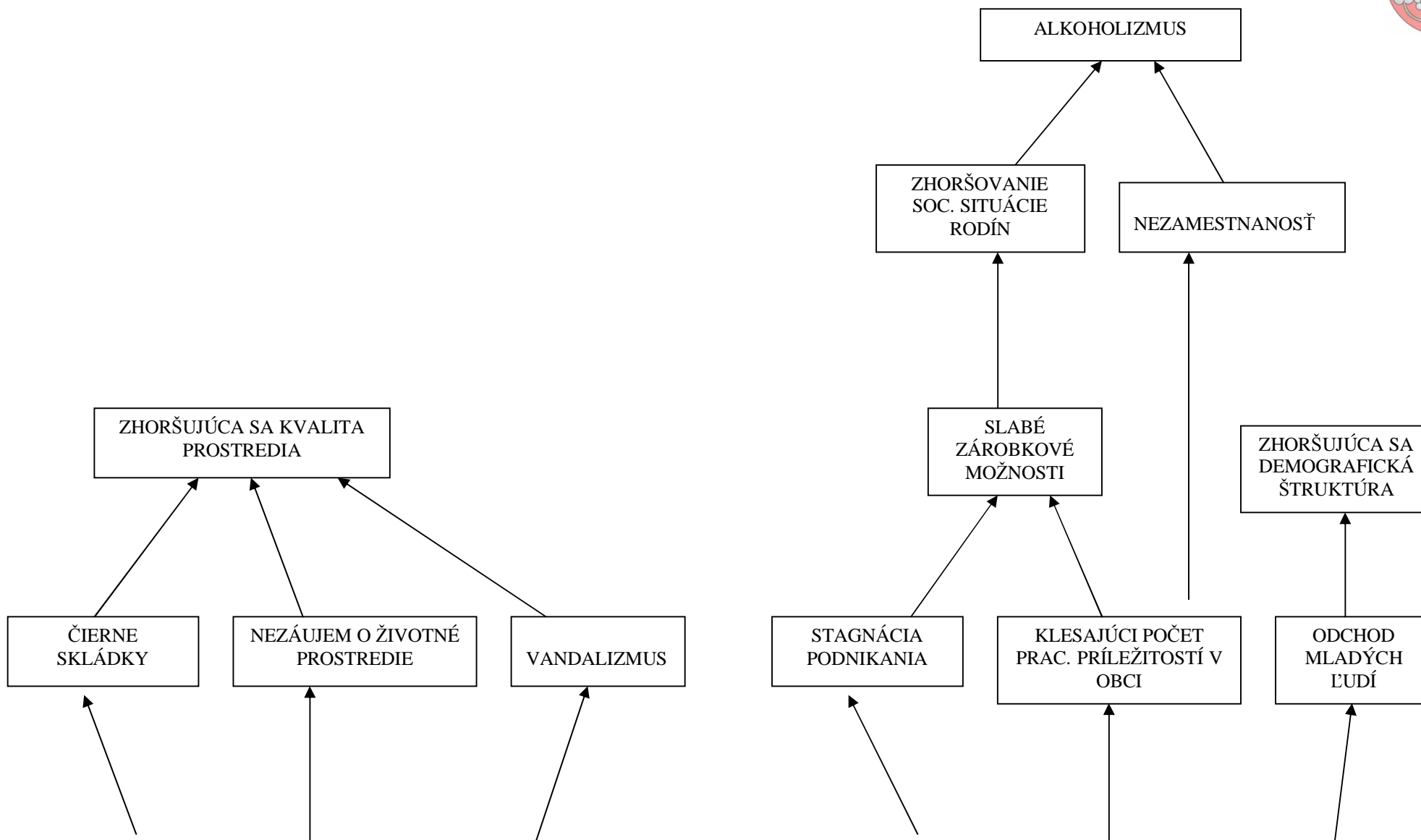
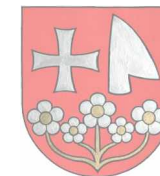
Strom cieľov

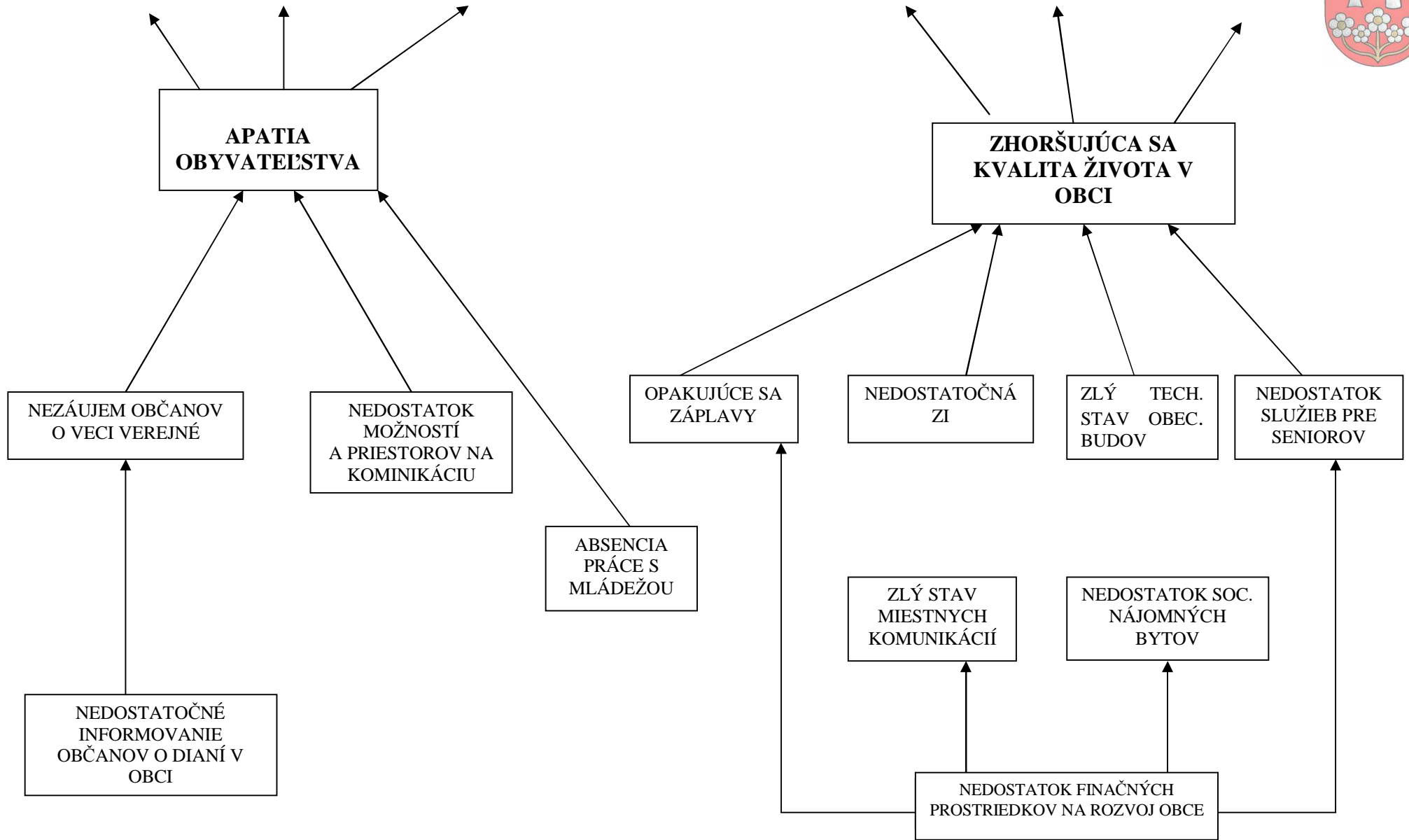
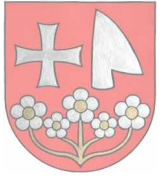

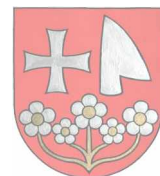

Strom problémov

Zoznam použitých skratiek:

ČOV	čistička odpadových vôd
ČSPL	čerpacia stanica pohonných látok
EF	Environmentálny fond
ERDF	European Regional Development Fund (Európsky fond regionálneho rozvoja)
EÚ	Európska únia
ESF	Európsky sociálny fond
IKT	Informačné technológie
KF	Kohézny fond
MŠ	materská škola
NFP	Nenávratný finančný príspevok
PD	poľnohospodárske družstvo
PHSR	Program hospodársko – sociálneho rozvoja obce
PPP	Pedagogicko – psychologická poradňa
ŠR	štátny rozpočet
TKO	tuhý komunálny odpad
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
ZI	základná infraštruktúra
ZŠ	základná škola